

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JAMNÍK

pre obdobie rokov 2026 - 2031

Spracovateľ: MAS Horný Liptov
November 2025

Obsah

1. Úvod ku komunitnému plánu sociálnych služieb obce Jamník	3
1.1 Teoretické a legislatívne východiská	3
1.2 Proces spracovania KPSS obce Jamník	5
2. Popis východiskovej situácie	6
2.1 Analýza demografických údajov a sociálnej situácie	6
2.1.1 Socio-ekonomické väzby v regióne horný Liptov	6
2.1.2 Demografické údaje obce Jamník.....	9
2.1.3 Trh práce.....	12
2.2 Prehľad sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov, foriem a poskytovateľov	14
2.2.1 Sociálne služby poskytované v okrese Liptovský Mikuláš	16
2.2.2 Analýza súčasného stavu poskytovaných sociálnych služieb v obci Jamník.....	23
2.3 Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb	27
2.3.1 SWOT analýza sociálnych služieb	27
2.3.2 Výsledky dotazníkového prieskumu	29
2.3.3 Vyhodnotenie KPSS 2018 – 2022.....	31
3. Určenie a charakteristika cieľov KPSS 2026 - 2031	34
4. Akčný plán 2026 – 2031	38
4.1 Organizačné zabezpečenie realizácie dokumentu	40
4.2 Spôsob vyhodnotenia realizácie dokumentu	40
4.3 Merateľné ukazovatele hodnotenia KPSS	41
4.3.1 Legislatívne zmeny v oblasti sociálnych služieb v rokoch 2025 - 2026	42
5. Záver	44
6. Prehľady.....	45
6.1 Prehľad použitých skratiek	45
6.2 Prehľad platnej legislatívy a informačných zdrojov.....	46
6.3 Prehľad spracovaných grafov a tabuliek	47
7. Prílohy.....	48

1. ÚVOD KU KOMUNITNÉMU PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JAMNÍK

1.1 Teoretické a legislatívne východiská

Komunitné plánovanie sociálnych služieb patrí v zmysle § 83 Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov do pôsobnosti obce, ktorá ho vypracúva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb. Zohľadňuje pritom miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode.

Komunitný plán vytvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb. Hlavným cieľom a prínosom komunitného plánovania je zvyšovanie dostupnosti a kvality sociálnych služieb.

Tvorba resp. povinnosť vypracovať komunitný plán sociálnych služieb (ďalej len „KPSS“) vyplýva z § 80 zákona o sociálnych službách, ktorý v rámci pôsobnosti obce ukladá miestnym samosprávam vypracovať a schváliť KPSS vo svojom územnom obvode.

Zákonom NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky (VÚC) došlo k preneseniu pôsobnosti na úseku sociálnej pomoci hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov. Obec sa v oblasti sociálnych služieb riadi nasledovnými zákonmi: Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, Zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi, Zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime, Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele.

Komunitné plánovanie v obci Jamník nadväzuje na strategické dokumenty miestneho, regionálneho aj národného významu:

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030
- Konceptia rozvoja sociálnych služieb Žilinského samosprávneho kraja na roky 2024 – 2031
- PHSR Žilinského samosprávneho kraja 2021+
- Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obcí Horného Liptova do roku 2030 (skrátene Spoločný program rozvoja obcí Horného Liptova do roku 2030, SPRO), ktorého súčasťou je aj obec Jamník. Sociálne služby sú v SPRO zadefinované v špecifickom ciele 1 Zlepšiť základnú vybavenosť a služby v regióne, opatrenie 1.3 Zvýšiť bezpečnosť a skvalitniť sociálnu a občiansku vybavenosť
- Všeobecne záväzné nariadenie obce Jamník č. 1/2023 o podmienkach poskytovania opatrovateľskej služby a o spôsobe určenia a platenia za opatrovateľskú službu v pôsobnosti Obce Jamník a č. 3/2024 o podmienkach a kritériách prideľovania a správy nájomných bytov v bytových domoch vo vlastníctve Obce Jamník

Komunitné plánovanie je otvoreným procesom zisťovania potrieb prijímateľov sociálnych služieb a hľadanie zdrojov a najlepších riešení na ich napĺňanie v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb. Je to dynamický proces, ktorý pružne reaguje na zmenu okolností, zmenu legislatívy, sociálneho prostredia a správania sa prijímateľov sociálnych služieb, výsledkom ktorého je komunitný plán so zadefinovanými prioritami a finančnými možnosťami na obdobie rokov 2025 - 2031.

Hlavným cieľom komunitného plánovania je zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb tým, ktorí ich potrebujú.

Podľa § 80 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v platnom znení obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja a je správnym orgánom v konaniach o potrebe poskytovania sociálnej služby v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby alebo v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu a v konaniach o povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť.

Obec má poskytovať základné sociálne poradenstvo a v prípade potreby má poskytovať alebo zabezpečovať:

- sociálnu službu v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
- nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu,
- opatrovateľskú službu,
- prepravnú službu,
- odľahčovaciu službu,
- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa § 31,
- terénnu sociálnu službu krízovej intervencie.

Obec môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12, napríklad podpornú sociálnu službu v zariadení (denné centrum, jedáleň, práčovňa), stredisko osobnej hygieny, sprostredkovanie tlmočnickej služby, sprostredkovanie osobnej asistencie, sprievodcovskú službu, požičiavanie pomôcok, monitorovanie a signalizáciu potreby pomoci, krízovú pomoc poskytovanú prostredníctvom telekomunikačných technológií, pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov ako samostatnú odbornú činnosť, terénnu sociálnu službu prostredníctvom terénnych programov.

Od 1. 1. 2014 boli rozšírené možnosti poskytovania sociálnej služby krízovej intervencie, a to o § 24 a - § 24 d uvedeného zákona:

- terénna sociálna služba krízovej intervencie,
- nízkoprahové denné centrum
- integračné centrum
- komunitné centrum

V prípade, že obec niektorú zo sociálnych služieb neposkytuje, môže uzatvárať zmluvu o

- poskytovaní sociálnej služby,
- poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby.

1.2 Proces spracovania KPSS obce Jamník

Komunitný plán sociálnych služieb obce Jamník na roky 2026 - 2031 je pokračujúcim dokumentom plánovania komunitných a sociálnych služieb v obci a vzniká ako aktualizácia Komunitného plánu sociálnych služieb obce Jamník z rokov 2020 - 2025 (ďalej len „KPSS 2020 - 2025“). Vychádza z jeho výsledkov v strategickej časti a nadviazal na prehľady a vývoj jednotlivých analýz.

Zdroje informácií boli získané z obecného úradu Jamník, Štatistického úradu SR a ústredia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny. Ďalšie informácie boli získané ako výstupy pracovných stretnutí so zástupcom obce a zapojenia verejnosti prostredníctvom dotazníka. Dokument nadväzuje a detailnejšie rozpracováva opatrenia o sociálnom rozvoji zadefinované v strategických dokumentoch miestneho, regionálneho a národného významu.

Cieľom pracovných stretnutí pri príprave KPSS obce bolo zmapovať súčasnú situáciu občanov z pohľadu potrieb a možností poskytovania sociálnych služieb v obci a v regióne. Komunitný plán nerieši samostatne jednotlivé cieľové skupiny (seniori, mladí ľudia, ...), zameriava sa na sociálnu situáciu občanov v obci prierezovo. Na základe osobných rozhovorov, analýzy demografických údajov a zostavenej SWOT analýzy boli v procese spracovania dokumentu stanovené ciele, opatrenia a zostavený akčný plán na obdobie rokov 2026 - 2031. Verejnosť sa do procesu prípravy komunitného plánu zapojila vyplnením dotazníka a návrh dokumentu bol prerokovaný na obecnom zastupiteľstve.

Komunitný plán sociálnych služieb obsahuje najmä:

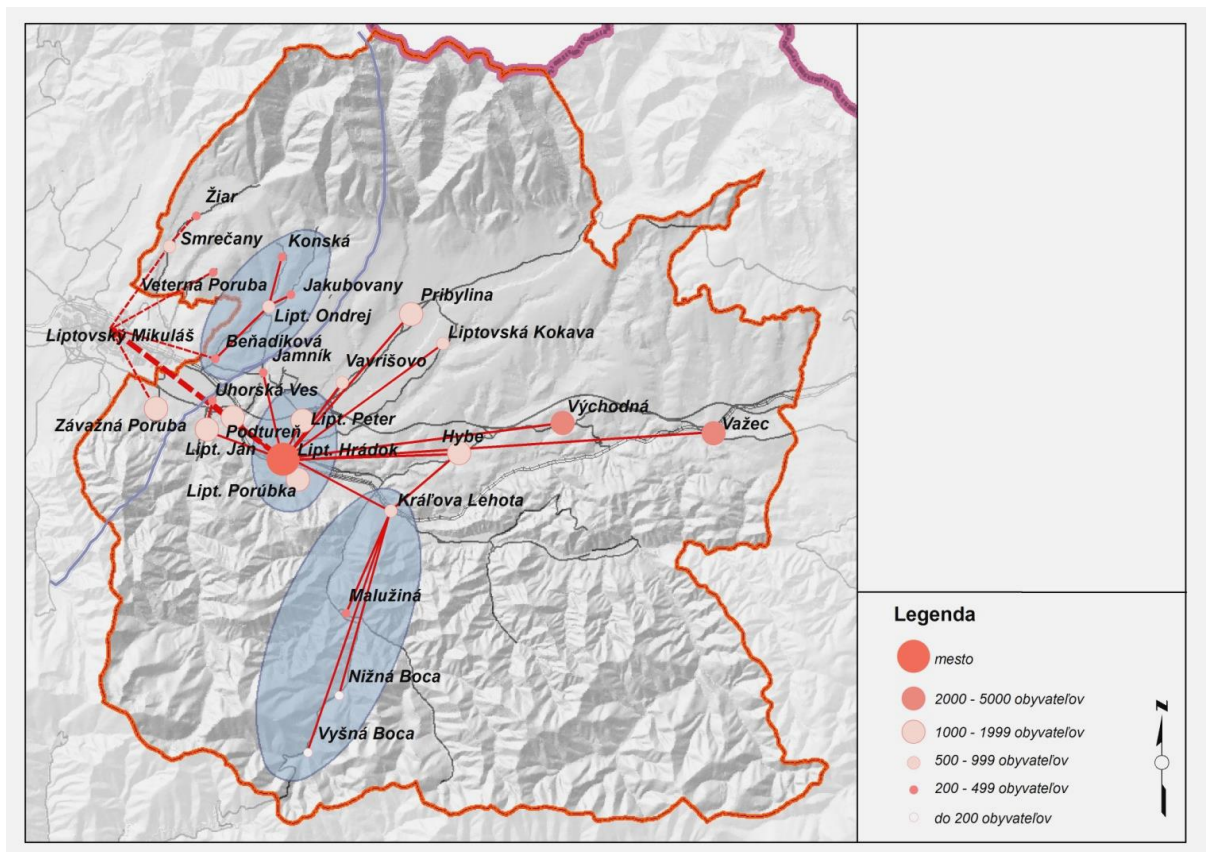
- analýzu demografických údajov a sociálnej situácie v územnom obvode obce;
- analýzu poskytovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce;
- analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín v územnom obvode obce;
- určenie cieľových skupín, cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce;
- časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb a spôsob vyhodnocovania.

2. POPIS VÝCHODISKOVEJ SITUÁCIE

2.1 Analýza demografických údajov a sociálnej situácie

2.1.1 Socio-ekonomické väzby v regióne horný Liptov

Obec Jamník je súčasťou územia horného Liptova, ktoré tvorí 24 obcí a mesto Liptovský Hrádok. Administratívno-kultúrnym centrom územia horného Liptova je mesto Liptovský Hrádok, ktoré je najmenším mestom v historickom regióne Liptova. Hlavná urbanizačná a ekonomicko-sociálna väzba v území horného Liptova je prepojená s mestom Liptovský Hrádok, ktorý na seba viaže malé, veľké i stredné obce ako sú Hybe, Východná, Važec, Liptovský Ján, Pribylina, Liptovská Kokava, Vavrišovo, Podtureň, Uhorská Ves, Kráľova Lehota, Jamník, *vid' Obrázok 1*.

Obrázok 1 Socio-ekonomické väzby v území horný Liptov

V západnej časti regiónu sa nachádzajú obce Závažná Poruba, Veterná Poruba, Smrečany a Žiar, ktoré majú prirodzené UES väzby na mesto Liptovský Mikuláš. Obce Beňadiková, Liptovský Ondrej, Jakubovany, Kónská vytvárajú menší urbanistický celok so vzájomným prepojením a väzbami vo vnútri územia (modrá elipsa).

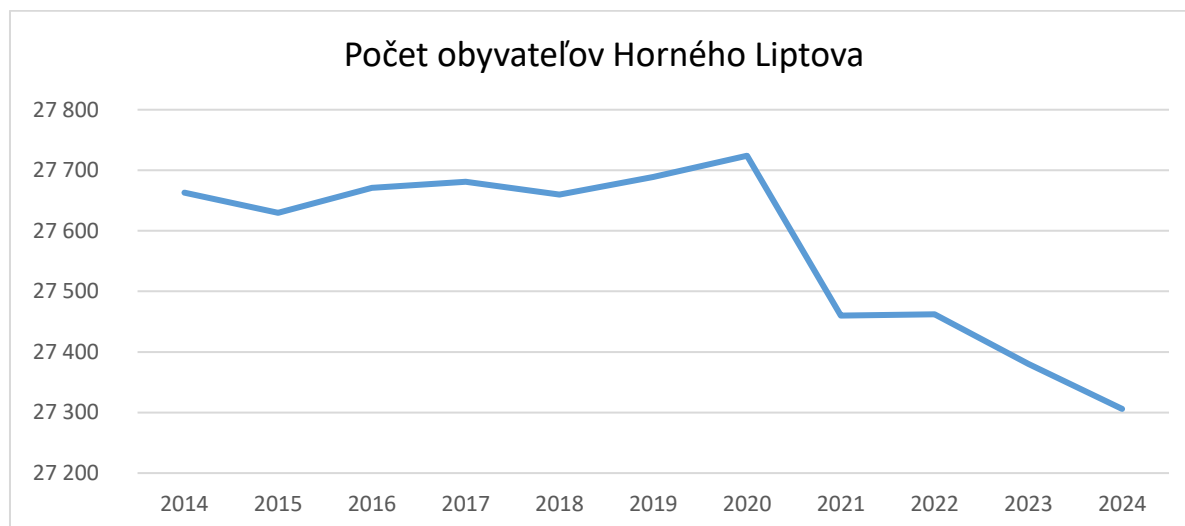
Okrem vzájomných vnútorných prepojení majú tieto obce silnejšie vonkajšie väzby smerom k Liptovskému Mikulášu ako k Liptovskému Hrádku. Veľké obce Východná a Važec ležia na hranici

okresu, kraja a územia horný Liptov. Tieto obce na seba z hľadiska urbárneho neviažu žiadne malé obce a v území pôsobia ako samostatné satelity.

Ďalšiu skupinu obcí, ktoré majú vzájomné vnútorné väzby tvoria obce Vyšná Boca, Nižná Boca, Malužiná, Kráľova Lehota v Bockej doline s prepojením na Liptovský Hrádok.

V oblasti školstva sú tieto obce prepojené s obcami Kráľova Lehota, Hybe (modrá elipsa) a Liptovský Hrádok. Osobitnou skupinou sú obce v tesnej blízkosti Liptovského Hrádku – Liptovský Peter a Liptovská Porúbka, ktoré sú z hľadiska UES tesne prepojené s Liptovským Hrádkom.

Graf 1 Vývoj počtu obyvateľov s trvalým pobytom v území horného Liptova, 2014 - 2024

Zdroj: Štatistický úrad SR

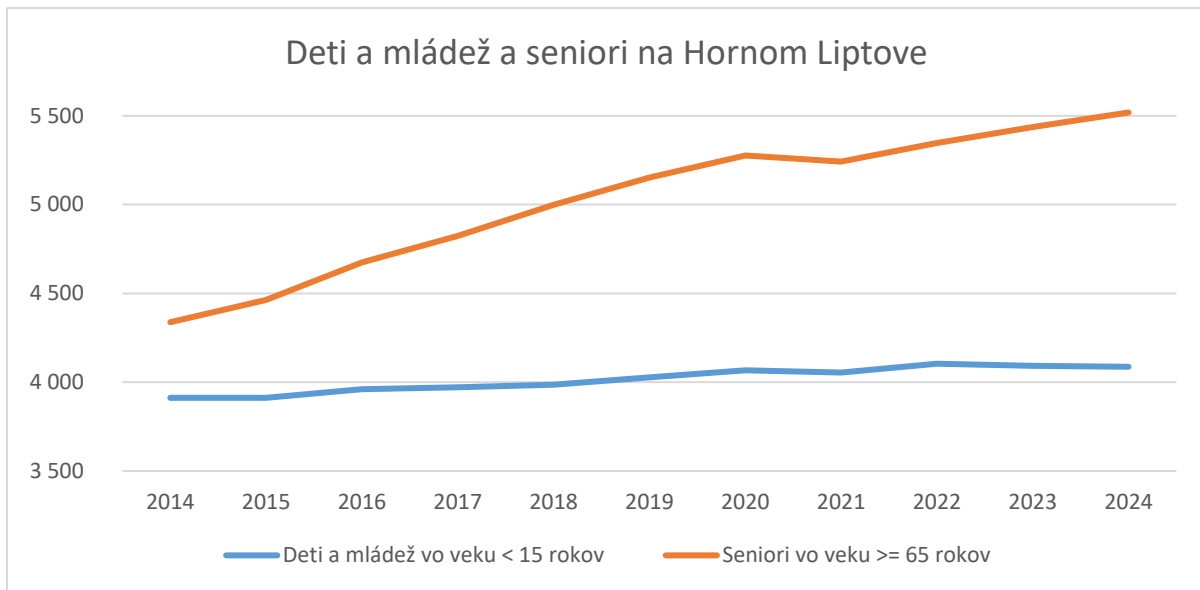
Počet obyvateľov s trvalým pobytom v území horného Liptova, ktoré tvoria katastrálne územia 24 obcí a mesta Liptovský Hrádok, v období 8 rokov varioval v rozmedzí 27 600 – 27 750, od roku 2021 počet obyvateľov klesal na súčasných 27 306, čo je pokles takmer o 418 obyvateľov .

Tabuľka 1 Počet obyvateľov horného Liptova podľa vybraných vekových skupín

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Počet obyvateľov Horného Liptova		27 663	27 630	27 671	27 681	27 660	27 689	27 724	27 460	27 462	27 380	27 306
z toho	< 15 rokov	3 912	3 912	3 960	3 971	3 985	4 027	4 067	4 055	4 104	4 093	4 087
	>= 65 rokov	4 338	4 464	4 674	4 825	4 999	5 153	5 277	5 243	5 347	5 438	5 519

Zdroj: Štatistický úrad SR

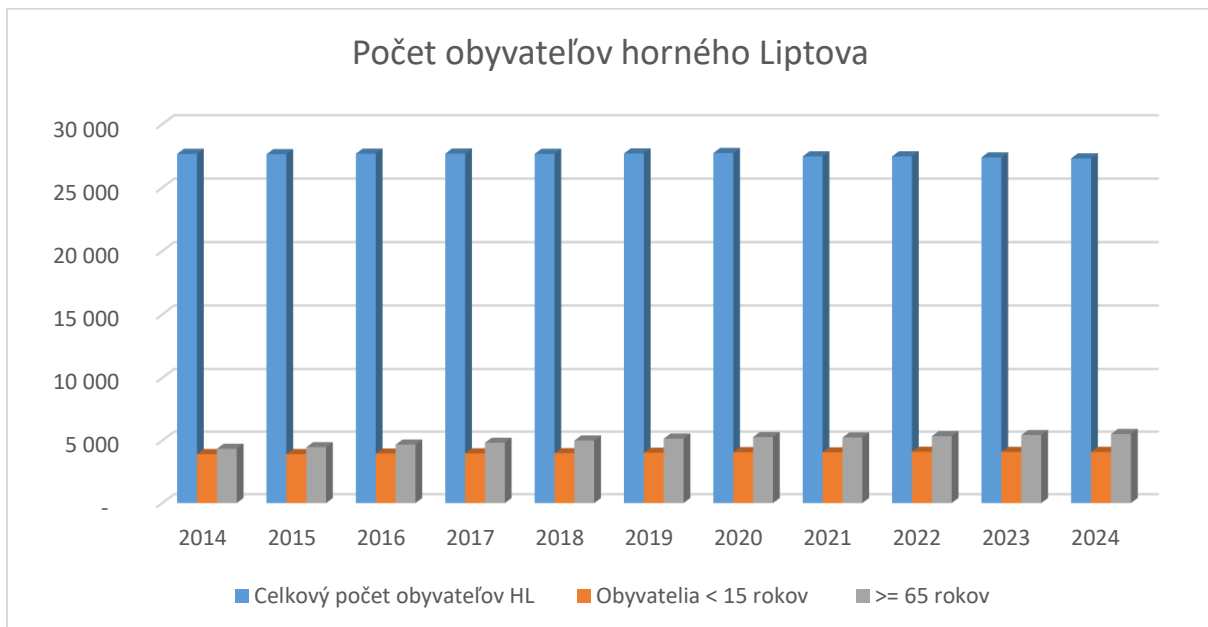
Graf 2 Vývoj počtu obyvateľov horného Liptova podľa vybraných vekových skupín, 2014 – 2024

Zdroj: Štatistický úrad SR

V rámci demografie je potrebné zamerať pozornosť na zraniteľné skupiny obyvateľstva ako sú deti, mladiství a seniori. V kontexte populačného starnutia spojeného so znižovaním počtu narodených detí a procesom predlžovania života osôb v seniorskom veku spojeného so zlepšovaním ich zdravotného stavu sú skupinami obyvateľstva, ktorým je pri komunitnom plánovaní sociálnych služieb venovaná zvýšená pozornosť.

Graf 3 Grafické znázornenie počtu obyvateľov horného Liptova a vybraných vekových skupín, 2014-2024

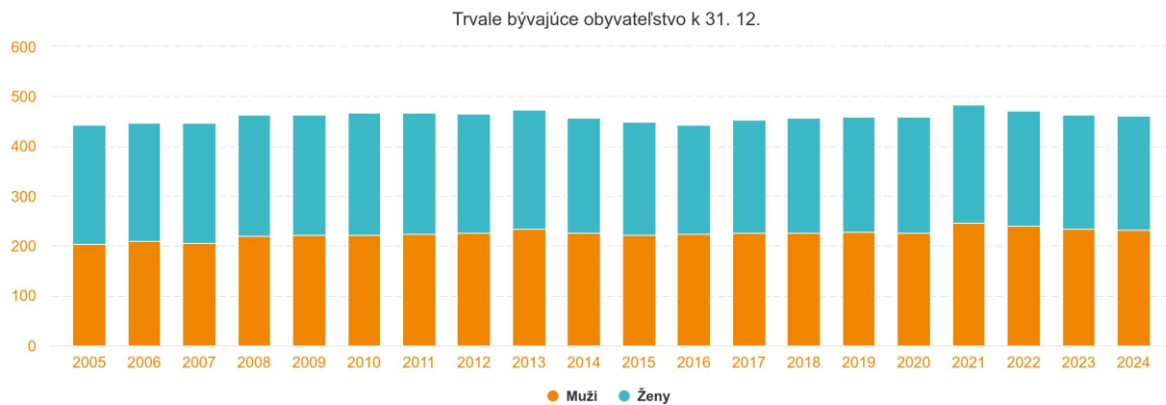
Zdroj: Štatistický úrad SR

Počet občanov vo veku do 15 rokov, teda deti a mládež, bol v priebehu desiatich rokov stabilný, nevykazuje výrazné kolísanie ani dramatický pokles, či navýšenie. Počet občanov v dôchodkovom veku, teda nad 65 rokov, v sledovanom období stúpa. Za posledných 10 rokov je to nárast približne o 22 %.

2.1.2 Demografické údaje obce Jamník

Obec Jamník mala k 31. 12. 2024 evidovaných 462 obyvateľov (233 mužov a 229 žien). Z dlhodobého hľadiska je počet obyvateľov pomerne stabilný, nevykazuje výraznejšie výkyvy. Vyšší počet obyvateľov 484 mala obec v roku 2021, nižší v roku 2016, keď v obci žilo 443 obyvateľov.

Graf 4 Trvale bývajúce obyvateľstvo v obci Jamník podľa pohlavia

Zdroj: Moja obec v štatistikách

Tabuľka 2 Počet obyvateľov v obci Jamník 2014– 2024

Stav trvale bývajúceho obyvateľstva	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
spolu	459	450	443	455	459	460	460	484	473	465	462
muži	227	223	224	228	228	229	227	247	242	236	233
ženy	232	227	219	227	231	231	233	237	231	229	229

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf 5 Vývoj počtu obyvateľov v obci Jamník 2014– 2024

Zdroj: Štatistický úrad SR

Hodnota **prirodzeného prírastku** je v posledných rokoch len záporná alebo nulová, to znamená, že počet zomrelých je vyšší ako počet narodených. Najnižšiu hodnotu ukazovateľ dosiahol v roku 2022 (-10 obyvateľov). V sledovanom období počet narodených detí postupne klesá, pričom počet zomretých osôb postupne stúpa.

V roku 2024 sa v obci živo narodili 3 deti a zomreli 4 osoby. Hrubá miera živonarodenosti v obci Jamník v roku 2024 dosiahla úroveň 6,47 % a je pod celoslovenským priemerom 8,96 % na 1000 obyvateľov. Úmrtnosť je 8,63 %, čo je tiež pod celoslovenským priemerom 9,98 % na 1000 obyvateľov. Prirodzený úbytok obyvateľstva predstavuje 1 obyvateľa.

Na hodnotu ukazovateľa **migračné saldo** (rozdiel medzi prisťahovanými a vystáhanými osobami) má vplyv niekoľko vonkajších podmienok – pracovné príležitosti, bytová výstavba a pod. Významným ukazovateľom je vekové zloženie prisťahovaných. Počet prisťahovaných osôb v obci Jamník za sledované obdobie výrazne kolíše. Najvyššie hodnoty dosiahol v rokoch 2016 až 2018, kedy sa do obce prisťahovalo spolu 47 osôb a v rovnakom čase sa vystáhalo 24 osôb. Migračné saldo je v sledovanom období skôr kladné, to znamená, že viac osôb sa prisťahuje ako odšťahuje, ale rozdiel nie je výrazný.

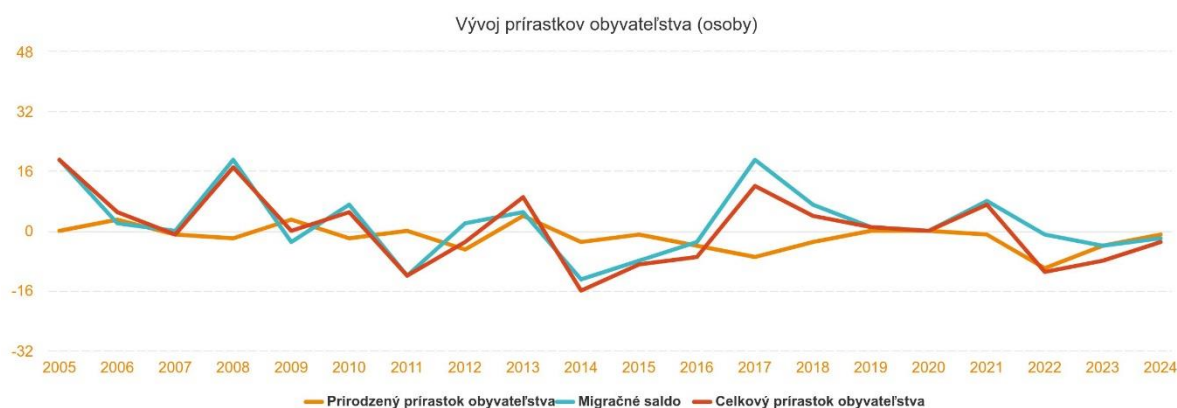
Celkový počet prisťahovaných obyvateľov v sledovanom období 2014 - 2024 do obce Jamník bol 104. Počet vystáhaných bol 100. Z uvedeného je možné konštatovať, že na počet obyvateľov obce Jamník má vplyv skôr kladná migrácia než prirodzený prírastok obyvateľstva.

Tabuľka 3 Pohyb obyvateľov v obci Jamník v rokoch 2014 – 2024

obec Jamník	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 1.1.	475	459	450	443	455	459	460	477	484	473	465
Narodení	1	4	3	3	4	2	5	4	1	4	3
Zomretí	4	5	7	10	7	2	5	5	11	8	4
Prirodzený prírastok obyvateľstva	-3	-1	-4	-7	-3	0	0	-1	-10	-4	-1
Prisťahovaní na trvalý pobyt	7	2	13	21	13	5	12	14	5	6	6
Vystáhaní z trvalého pobytu	20	10	16	2	6	4	12	6	6	10	8
Migračné saldo	-13	-8	-3	19	7	1	0	8	-1	-4	-2
Celkový prírastok obyvateľstva	-16	-9	-7	12	4	1	0	7	-11	-8	-3
Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12.	459	450	443	455	459	460	460	484	473	465	462

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf 6 Vývoj prírastkov obyvateľstva v obci Jamník v rokoch 2005 – 2024

Migračné saldo predstavuje rozdiel medzi počtom prisťahovaných a vysťahovaných. Zdroj: Moja obec v štatistikách

Veková štruktúra obyvateľov obce Jamník má v priebehu posledných desiatich rokov kolísavú tendenciu. Počet obyvateľov v produktívnom veku je v sledovanom období pomerne stabilný s miernou kolísavosťou. V roku 2014 bolo v produktívnom veku 68,19 % obyvateľov a v roku 2023 ich počet tvoril obdobne 68,17 %. Inú tendenciu možno sledovať v počet obyvateľov v predproduktívnom a poproduktívnom veku. Do roku 2017 bol ich počet takmer rovnaký. Od roku 2018 môžeme sledovať postupné klesanie počtu obyvateľov predproduktívnom veku a naopak postupné narastanie počtu obyvateľov v poproduktívnom veku.

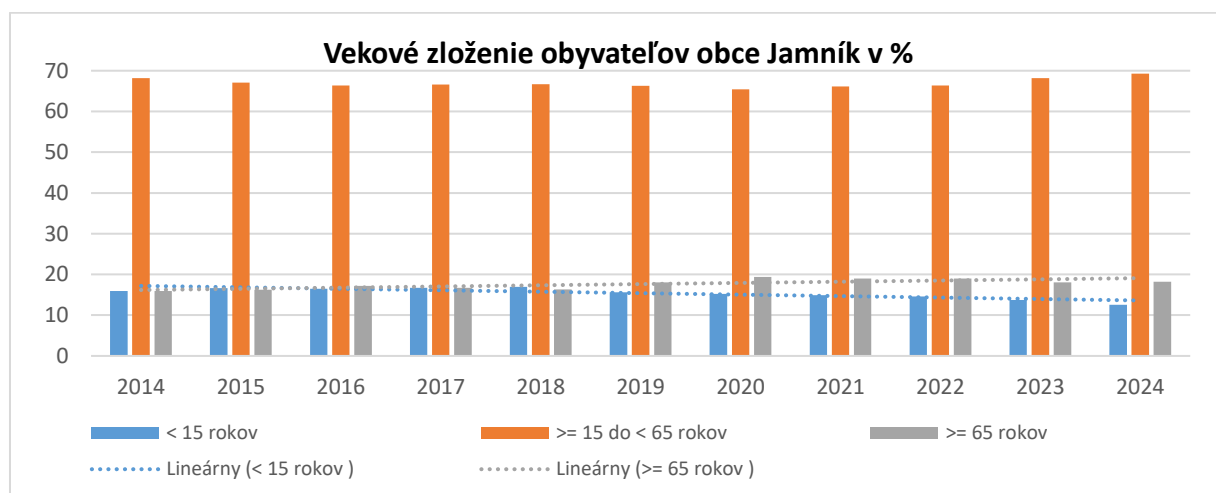
Priemerný vek obyvateľov obce Jamník v roku 2024 dosahoval výšku 44,38 roka (u mužov 35,47 roka a u žien 54,73 roka). Podiel žien na celkovom počte obyvateľstva obce Jamník tvoril 49,50 %.

Tabuľka 4 Vekové zloženie obyvateľov obce Jamník v rokoch 2014 – 2024 v %

%	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
< 15 rokov	15,9	16,67	16,48	16,7	16,99	15,65	15,22	14,88	14,59	13,76	12,55
>= 15 do < 65 rokov	68,19	67,11	66,37	66,59	66,67	66,3	65,43	66,12	66,38	68,17	69,26
>= 65 rokov	15,9	16,22	17,16	16,7	16,34	18,04	19,35	19,01	19,03	18,06	18,18

Zdroj: Štatistický úrad SR

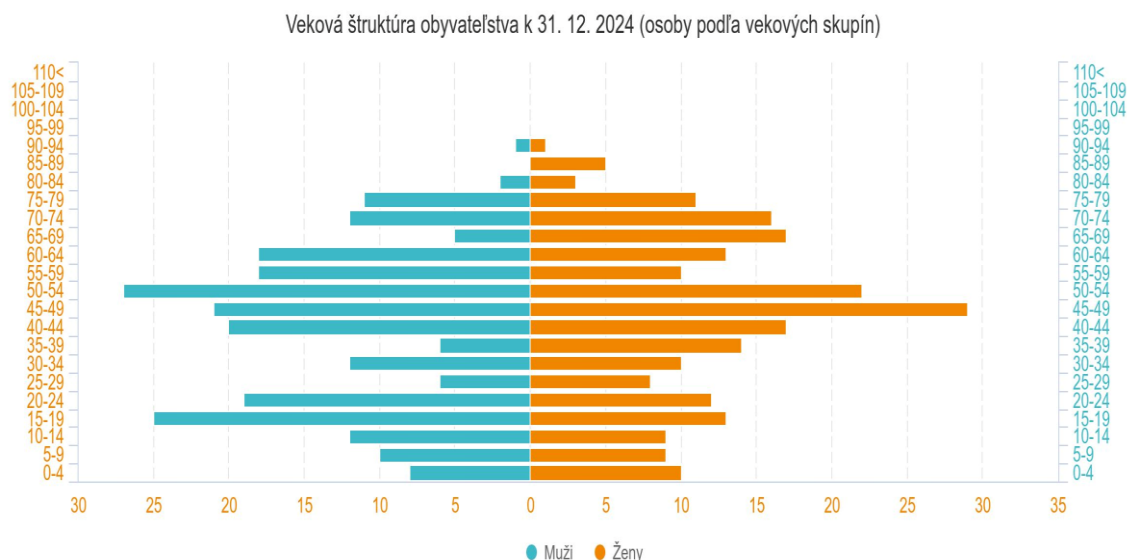
Graf 7 Zloženie obyvateľov obce Jamník podľa vekových skupín v %

Zdroj: Štatistický úrad SR

Rozdiel v počte obyvateľov vo veku do 15 rokov, teda detí a mládeže a počte obyvateľov v dôchodkovom veku nie je v obci Jamník výrazný. V posledných rokoch mierne prevyšuje skupina seniorov. Z vekovej štruktúry obyvateľstva obce Jamník v roku 2024 vyplýva, že v obci je pomerne silná skupina obyvateľov vo veku od 45 do 54 rokov, ktorí v blízkej budúcnosti dosiahnu dôchodkový vek.

Graf 8 Veková štruktúra obyvateľstva obce Jamník k 31. 12. 2024

Zdroj: Moja obec v štatistikách

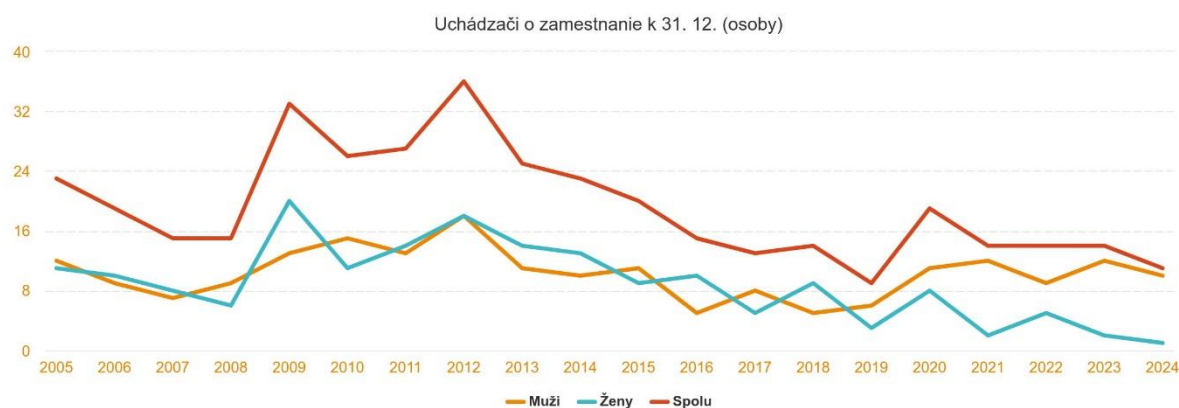
V obci Jamník nie sú separované ani segregované rómske osady, ktoré by vytvárali špecifickú potrebu riešiť túto problematiku osobitne.

2.1.3 Trh práce

V rámci Slovenska miera nezamestnanosti počítaná z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie dosiahla v októbri 2024 historicky najnižšiu úroveň. S hodnotou 5,88 % je to najnižšia miera evidovaná od januára 1993. To dokazuje pozitívny trend na trhu práce a efektivitu projektov na podporu zamestnávania. Projekty financované zo štátneho rozpočtu alebo z Európskeho sociálneho fondu sú zamerané na podporu zamestnanosti, či už formou finančných stimulov alebo získavania zručností pre trh práce (Právo na prvé zamestnanie, Prax pre mladých, Podpora udržania pracovných návykov, Práca namiesto dávok a i.).

Vývoj nezamestnanosti v obci Jamník má od roku 2013 klesajúcu tendenciu. Najvyšší počet 36 nezamestnaných evidovala obec v roku 2012. K 31.12.2024 bolo v obci 11 uchádzačov o zamestnanie (UoZ), čo predstavuje úroveň 3,09 %. Všetci títo uchádzači boli disponibilní, čo znamená, že mohli nastúpiť do pracovného pomeru bezprostredne po ponuke voľného pracovného miesta.

Graf 9 Vývoj nezamestnanosti v obci Jamník v rokoch 2005 – 2024

Zdroj: Moja obec v štatistikách

Tabuľka 5 Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci Jamník v rokoch 2006 – 2024

Evidovaný UoZ	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
spolu	19	15	15	33	26	27	36	25	23	20	15	13	14	9	19	14	14	14	11
ženy	10	8	6	20	11	14	18	14	13	9	10	5	9	3	8	2	5	2	1

Zdroj: Štatistický úrad SR

Z pohľadu posúdenia sociálnej situácie obyvateľstva je významným ukazovateľom počet znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie. Medzi znevýhodnených UoZ patria nielen osoby s oficiálnym štatútom ťažko zdravotne postihnutých, ale aj ľudia so znevýhodneným postavením na trhu práce, či už z dôvodu veku, komplikovanej rodinnej situácie, nízkeho vzdelania alebo straty pracovných návykov.

Pracovná integrácia znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie sa v posledných rokoch stala významným verejným záujmom v kontexte nedostatku pracovnej sily, ktorej Slovensko čelilo v poslednej dekáde pred nástupom COVID-19 krízy v roku 2020. Napriek zlepšujúcim sa podmienkam na slovenskom trhu práce, znevýhodnení UoZ stále čelia bariéram pri hľadaní si stabilného zamestnania s dôstojnými pracovnými podmienkami.

Počet znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie v obci Jamník je uvedený v tabuľke 6. Tento údaj je pomocným ku kompletnému posúdeniu vstupných demografických údajov.

Tabuľka 6 Počet znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie v obci Jamník

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
absolvent školy	3	2	1	0	0	0	0	0	1	2	1
občan 50 +	3	4	5	3	3	4	8	6	4	4	4
dlhodobo nezamestnaní	12	5	8	4	2	3	5	7	4	6	6
vzdelanie nižšie ako str.odb.	8	8	5	1	0	2	4	3	2	3	4
min. 12 mesiacov bez zamestnania	19	9	7	6	6	6	12	6	11	11	8
príslušník tretej krajiny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
osamelý občan – starostlivosť o odkázanú osobu/dieťa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

občan so zdravotným postihnutím	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
spolu znevýhodnení UoZ	21	14	15	8	7	8	16	11	11	13	9
disponibilní	20	14	14	13	13	9	-	-	-	9	10
UoZ spolu	23	20	15	13	14	9	19	14	14	14	11

Zdroj: ÚPSVaR SR, osoba je zarátaná len raz

Záver

Obec Jamník sa počtom obyvateľov 462 radí medzi menšie obce regiónu horného Liptova. Vývoj počtu obyvateľov za obdobie posledných 10 rokov je pomerne stabilný. Prírodný prírastok má v sledovanom období zápornú hodnotu, migračné saldo má v sledovanom období prevažne kladnú hodnotu, varíruje od zápornej hodnoty (-13) po maximálnu kladnú hodnotu (19). Priemerný vek obyvateľov obce Jamník v roku 2024 dosahoval výšku 44,38. Rozdiel medzi počtom obyvateľov vo veku do 15 rokov a počtom obyvateľov v dôchodkovom veku nie je výrazný, od roku 2018 žije v obci viac seniorov ako detí do 15 rokov. Vývoj nezamestnanosti v obci má od roku 2013 klesajúcu tendenciu, k 31. 12. 2024 bolo v obci 11 uchádzačov o zamestnanie, čo predstavuje úroveň 3,09 %.

2.2 Prehľad sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov, foriem a poskytovateľov

Poskytovateľom sociálnej služby v zmysle zákona o sociálnych službách môže byť:

- **verejný poskytovateľ** – obec, právnická osoba zriadená, alebo založená obcou, právnická osoba zriadená, alebo založená vyšším územným celkom,
- **neverejný poskytovateľ** – iná fyzická, alebo právnická osoba.

Pôsobnosť obce ako verejného poskytovateľa sociálnych služieb je najmä:

- v utváraní podmienok na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu za účelom predchádzania vzniku alebo zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov,
- v konaní o odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári,
- v konaní o odkázanosti na opatrovateľskú službu,
- v konaniach o povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu,
- vo vyhotovovaní posudku o odkázanosti na sociálnu službu,
- v zabezpečovaní poskytovania základných sociálnych služieb, ako napríklad zariadenia pre seniorov, opatrovateľské služby, prepravné služby, denný stacionár, nízkoprahové služby, odľahčovacie služby, terénne služby krízovej intervencie,
- v poskytovaní základného sociálneho poradenstva.

Zákon o sociálnych službách určuje 37 druhov sociálnych služieb. Druh sociálnej služby, forma sociálnej služby a rozsah poskytovania sociálnej služby sa určujú podľa rozsahu nepriaznivej sociálnej situácie a podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby.

Užívatelia/prijímatelia sociálnych služieb sú ľudia, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii. Špeciálne potreby užívateľov sú zadefinované a podrobne opísané v prílohách č. 3 a 4 k zákonu č. 448/2008 Z.z. Príloha č. 3 popisuje spôsob posudzovania odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri jednotlivých činnostiach, vrátane zaradenia do stupňa odkázanosti a určenia rozsahu odkázanosti. Príloha č. 4 popisuje úkony sebaobsluhy, starostlivosti o domácnosť a základné sociálne aktivity.

Základnými sociálnymi skupinami, pre ktoré sa sociálne služby na úrovni obce/okresu/kraja plánujú, sú:

- seniori, osoby v post-produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov),
- občania so zdravotným postihnutím a rodiny, v ktorých žijú (deti aj dospelí),
- týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nevládajú starostlivosť a výchovu svojich detí (deti-mládež-rodina),
- neprispôsobiví jednotlivci, bezdomovci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní,
- občania v ťažkej životnej situácii a nevládajúci svoj život.

Sociálne služby na území regiónu horný Liptov poskytujú občanom zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja, obce, mestá a neverejní poskytovatelia (občianske združenia, neziskové organizácie a iné právnické a fyzické osoby). **Žilinský samosprávny kraj poskytuje v okrese Liptovský Mikuláš sociálne služby prostredníctvom dvoch centier sociálnych služieb a jedného domova sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia v Liptovskom Mikuláši, Smrečanoch a Liptovskom Hrádku.**

Zo sociálnych služieb poskytovaných obcami možno uviesť komunitné centrum s nocľahárňou, strediskom osobnej hygieny a práčovňou (mesto Liptovský Mikuláš), denné centrum zabezpečované mestom Liptovský Mikuláš v desiatich lokalitách, Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov v Závažnej Porube, či Zariadenie pre seniorov a domov opatrovateľskej služby s požičovňou pomôcok v Liptovskom Mikuláši.

Terénna sociálna služba krízovej intervencie sa poskytuje v rámci obvodu mesta Liptovský Mikuláš, aj prostredníctvom Slovenského Červeného kríža. **V ďalších obciach poskytujú samosprávy iba opatrovateľskú službu.**

Neverejní poskytovatelia v tomto okrese zabezpečujú mimo opatrovateľskej služby aj služby domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov (Liptovský Mikuláš, Liptovský Mikuláš - Ondrašová a Liptovský Hrádok), krízové stredisko s nocľahárňou (Liptovský Mikuláš), vypožičiavanie pomôcok či prepravnú službu (Liptovský Mikuláš). **Základné sociálne poradenstvo sa poskytuje ambulantne v Liptovskom Mikuláši (CSS Anima a Spišská katolícka charita).**

Tabuľka 7 Sociálna infraštruktúra v okrese Liptovský Mikuláš

Zriaďovateľ	Počet zariadení
ŽSK	3
Obec/Mesto	6
Neverejný poskytovateľ	6
Verejný poskytovateľ opatrovateľskej služby	17
Neverejný poskytovateľ opatrovateľskej služby	4

Zdroj: ŽSK

2.2.1 Sociálne služby poskytované v okrese Liptovský Mikuláš

➤ Služby pre seniorov a ZŤP

O druhoch sociálnej služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku pojednáva § 12 odsek 1 písmeno c zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Dôchodkový vek je všeobecne ustanovený **na 62 rokov veku** a platí jednotne pre mužov aj ženy.

„Pri starostlivosti o seniorov by sa malo vychádzať z pravidla, že starí ľudia by sa mali udržať v ich domácom prostredí čo najdlhšie. Zároveň by malo byť k dispozícii toľko foriem ústavnej starostlivosti, aby si z nich senior dokázal vybrať a mal možnosť plynulo prejsť od bývania až k prípadne nevyhnutnej ošetrovateľskej starostlivosti na lôžku.“ (MATOUŠEK, O.: Ústavní péče. 2. vyd. Praha : Slon, 1999. s. 85- 86. ISBN 80-85850-76-1.)

Tabuľka 8 Prehľad poskytovateľov sociálnych služieb v okrese Liptovský Mikuláš

Názov zariadenia	Činnosti	Adresa zariadenia	Kapacita	Druh pobytu	Kontakt
Centrum sociálnych služieb ANIMA (zriaďovateľ ŽSK)	Zariadenie pre seniorov (ZpS) Domov sociálnych služieb (DSS) Špecializované zariadenie (ŠpZ) Služba včasnej intervencie (SVI) jedáleň, základné služby: masér, kaderník, pedikúra, kaplnka	Jefremovská 634, 031 04 Liptovský Mikuláš - Podbreziny	43 ZpS 15 DSS 70 ŠZ zdravotné postihnutie - Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa	celoročný	Ing. Peter Huťan, štatutár
			služba včasnej intervencie	terénna a ambulantná forma	
	Útulok	Nábřežie Dr. Aurela Stodolu 1177/82, 031 01 Liptovský Mikuláš	12 útulok	ubytovanie na určitý čas	
	Krizové stredisko "Pálkovo centrum"	Palúčanská 25, 031 01	14 ZNB	celoročný	Zodpovedná osoba: Mgr. Tatiana Poliaková

	Zariadenie núdzového bývania (ZNB)	Liptovský Mikuláš - Palúdzka	základné a špecializované sociálne poradenstvo	ambulantná a terénna forma	+421949687216 dsssmv.veduciprev@vuczilina.sk
			denné centrum	ambulantná forma	
			pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností	ambulantná forma	
			podpora samostatného bývania	terénna forma - územie ŽK	
	Domov sociálnych služieb (DSS) Špecializované zariadenie (ŠpZ) Denný stacionár (DS)	Smrečany 52, 03205 Smrečany	21 DSS - muži	celoročný	-
			25 ŠpZ - muži zdravotné postihnutie - Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa	celoročný	-
			10 osôb - DS od 1.2.2025	ambulantná forma	
Centrum sociálnych služieb EDEN (zriaďovateľ ŽSK)	Domov sociálnych služieb (DSS) Špecializované zariadenie (ŠpZ) mužská časť	Sady M. R. Štefánika 66/3, 033 01 Liptovský Hrádok	41 DSS - muži 40 ŠZ - muži zdravotné postihnutie, najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa	celoročný	Mgr. Andrea Šišilová, riaditeľka, 044/563 09 12, 044/522 51 36, csseden@vuczilina.sk
	Domov sociálnych služieb (DSS) Špecializované zariadenie (ŠpZ) ženská časť	Pod lipami 105/16, Liptovský Hrádok	25 DSS - ženy 12 ŠZ - ženy zdravotné postihnutie, najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa	celoročný	

Domov pre seniorov Golden Age (neverejný poskytovateľ)	Zariadenie pre seniorov (ZpS) Špecializované zariadenie (ŠpZ)	Mincová 5, 031 05 Liptovská Ondrašová	120 DSS a ZpS	celoročný	Mgr. Viera Prísažná, riadiateľka 0917 090 294, vedúca sociálneho úseku 0948 896 616, socusek@goldenage.sk
	Zariadenie pre seniorov (ZpS)	Ondrašovská 1254/29, Liptovská Ondrašová	12 ZpS	celoročný	
ROYAL CARE, nezisková organizácia	Zariadenie pre seniorov (ZpS)	Penzión Dášenka, Liptovský Mikuláš - Vitálišovce	20 ZpS	celoročný	Dagmar Klongová, 044 5570 842, info@royalcare.sk
Zariadenie pre seniorov Slovenský Červený Kríž, územný spolok Liptovský Mikuláš (zriaďovateľ SČK)	Zariadenie pre seniorov (ZpS)	J. D. Matejovie 542/21, 03301 Liptovský Hrádok, poliklinika 2. poschodie	20 ZpS	celoročný	Mgr. Marika Kubíková, +421 903558921, liptovskymikulas@redcr oss.sk
Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov v Závažnej Porube (zriaďovateľ obec Závažná Poruba)	Poskytuje pobytovú sociálnu službu v nepretržitej prevádzke, zameranú na podporu pri naplňovaní potrieb seniorov, ktorí majú zníženú sebestačnosť, zvlášť z dôvodu veku a ktorých situácia vyžaduje pravidelnú pomoc inej fyzickej osoby.	Kostolná 407, 032 02 Závažná Poruba	25 DSSaZpS	celoročný	Mgr. Andrea Hodžová, 0903 396 786, dss@zavaznaporuba.sk
Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb mesta Liptovský Mikuláš (zriaďovateľ mesto Liptovský Mikuláš)	Poskytovanie sociálnych služieb v súlade so zákonom č. 448/2008 o sociálnych službách zamerané na ľudské princípy (úcta k životu, princíp dôstojnosti, zodpovednosti, solidarity, spoločného dobra a subsidiarity), etického a profesionálneho prístupu zamestnancov s ochranou ľudských práv a základných slobôd prijímateľov	Areál Liptovskej nemocnice s poliklinikou, Palúčanská 219, Liptovský Mikuláš	46 ZpS a DSS	celoročný	044/5624509 - 11

Zdroj: webové stránky poskytovateľov sociálnych služieb a vlastné spracovanie

Legenda:

DSS - domov sociálnych služieb

ŠZ - špecializované zariadenie

ZNB - zariadenie núdzového bývania

ZpS - zariadenie pre seniorov

DC - denné centrum

Dom Caritas Božej Prozreteľnosti – DENNÝ STACIONÁR A NOCLAHÁREŇ

adresa:	Borbisova 1126/7, 031 01 Liptovský Mikuláš
kontakt:	Mgr. Monika Haščičová, 044/56 21 932, 0902 327 955, monika.hascicova@caritas.sk
zriaďovateľ:	Spišská katolícka charita
účel:	<ul style="list-style-type: none">• nocľaháreň - prijímateľkami sociálnych služieb v nocľahárni sú prevažne ženy, ktoré vyrastali a dospievali v nestabilnom prostredí, bez podpory zdravého rodinného zázemia, odchovankyne detských domovov. Sociálne služby sú poskytované aj ženám s deťmi, ktoré sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii, nemajú zabezpečené bývanie alebo z rôznych dôvodov nemôžu doterajšie bývanie užívať.• denný stacionár – určený pre ambulantnú starostlivosť telesne a duševne hendikepovaným prijímateľom sociálnych služieb
kapacita:	nocľaháreň - 20 dievčat a žien, denný stacionár – 15 osôb

➤ **Poskytovatelia sociálnych služieb pre deti a mládež**

JASLE SVETLUŠKA – zariadenie dennej starostlivosti o deti od jedného do troch rokov veku

- *sociálna služba na podporu zosúladzovania rodinného a pracovného života v zmysle § 32a zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách*

adresa:	J.D. Matejovie č. 544, 033 01 Liptovský Hrádok
kontakt:	0948 413 972, 0917 701 240
zriaďovateľ:	neverejný poskytovateľ – podnikateľ, FO nezapísaný v OR
činnosť:	Edukačný proces prebieha v súlade s vypracovaným vzdelávacím programom prispôsobeným vekovým požiadavkám a individuálnym schopnostiam detí O výchovnú a opatrovateľskú činnosť sa starajú kvalifikované opatrovateľky.
Kapacita:	13 až 15 detí

DENNÝ STACIONÁR PRE ZDRAVOTNE ZNEVÝHODNENÉ DETI A MLADÝCH DOSPELÝCH

Denný stacionár bol zriadený v roku 2025, zriaďovateľom je ŽSK v spolupráci s Komunitnou nadáciou Liptov. Stacionár je určený pre „večné deti“, **zdravotne znevýhodnené deti a mladých dospelých.**

adresa:	CSS Anima, Smrečany 52, 03205 Smrečany
zriaďovateľ:	ŽSK (v spolupráci s Komunitnou nadáciou Liptov)
cieľová skupina:	„večné deti“, zdravotne znevýhodnené deti a mladí dospelí
kapacita:	15 osôb
činnosť:	socializácia a spoločenská realizácia zdravotne znevýhodnených detí a mladých dospelých, spoločné aktivity v oblasti vzdelávania, poznávania, športu a kultúrneho života podporné terapie

zdieľanie miest – jedno dieťa dopoludnia a druhé dieťa na popoludnie

odľahčovacia služba pre rodičov a opatrovateľov detí a mladých dospelých so zdravotným znevýhodnením

DOM CHARITAS SV. KLÁRY – CENTRUM PRE DETI A RODINY (CDR) A NOCLAHÁREŇ

adresa: Borbisova 1126/7, 031 01 Liptovský Mikuláš

kontakt: Mgr. Monika Hašičová, 044/56 21 932, 0902 327 955,
monika.hascicova@caritas.sk

zriaďovateľ: Spišská katolícka charita

účel:

- nocľaháreň - prijímateľkami sociálnych služieb v nocľahárni sú mladé ženy z problémových, disharmonických rodín alebo detských domovov vo veku 15 – 25 rokov, týrané a zneužívané, z nestabilného prostredia, bez podpory zdravého rodinného zázemia
- **Centrum pre deti a rodiny – poskytuje domov dievčatám a chlapcom od 0 do 25 rokov, ktorí z rôznych dôvodov nemôžu vyrastať so svojimi biologickými príbuznými – deti, ktoré boli zanedbávané, zneužívané, osirelé alebo sa nachádzajú v iných náročných životných situáciách.**

kapacita: nocľaháreň - 4 prijímateľky sociálnej služby (iba ženy)

CDR – 10 detí vo veku od 0 – 25 rokov

ŠPECIÁLNA ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU INTERNÁTNA LIPTOVSKÝ JÁN

celoslovenská pôsobnosť

adresa: Kúpeľná 97, Liptovský Ján 032 03

kontakt: 0911 890 055, szsil.jan@gmail.com

zriaďovateľ: Regionálny úrad školskej správy v Žiline

činnosť:

- MŠ zabezpečuje výchovu a vzdelávanie deťom s takými zdravotnými znevýhodneniami, pre ktoré je zväčša ich začlenenie v bežných materských školách problematické, respektíve nedosiahnuteľné (deti s mentálnym, viacnásobným postihnutím, s emočnými poruchami a oneskoreným psychomotorickým vývinom, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s poruchou autistického spektra, Downovym syndrómom, s poruchami učenia, s ADD a ADHD a inými syndrómami)
 - ZŠ zabezpečuje výchovu a vzdelávanie žiakom s rôznym druhom a stupňom mentálneho postihnutia a žiaci s poruchou autistického spektra
- aktivity:
- ✓ bazálna stimulácia, muzikoterapia, rehabilitácia, canisterapia, aquaterapia, snoezelen terapia, psychomotorické cvičenia, arteterapia, ergoterapia, jazda na koni
 - ✓ rehabilitačný servis
 - ✓ zdravotný servis
 - ✓ sociálny servis

veľkosť školy: 8 tried (systém variantov A, B, C a trieda s PAS), vek od 2 do 18 rokov (v MŠ aj ležiace deti)

DETSKÉ CENTRUM SAMUEL vo Važci

JEKH DROM - Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu

adresa: Fodorova 760, Važec 032 61

kontakt: ksp.vazec@gmail.com, 0907 464 457, 0915 774 048
zriaďovateľ: JEKH DROM, občianske združenie
cieľová skupina: zraniteľné skupiny (deti a mládež, dospelí v núdzi)
prioritné oblasti: - vzdelávanie,
- budovanie pozitívnych kresťanských hodnôt,
- podpora zamestnanosti,
- sociálne začlenenie,
- výkon sociálnej práce
aktivity: - sociálne poradenstvo (zlepšenie kvality bývania, uplatnenie na trhu práce, sociálne zabezpečenie)
- klub pre ženy (základné zručnosti – pečenie, varenie, sociálne poradenstvo)
- práca s deťmi v predškolskom veku (všestranný rozvoj – osobná hygiena, rozvoj motoriky, jazyková výchova, riešenie vzťahov s kamarátmi)
- práca so žiakmi ZŠ (príprava na vyučovanie, krúžková činnosť: kreatívna tvorba, spev, hudba, športové aktivity)
pôsobenie: od roku 2017

• Detské domovy

Detský domov je prostredie utvorené a usporiadané na účely vykonávania rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia. Detský domov **dočasne nahrádza dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie** alebo náhradné rodinné prostredie.

Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok

adresa: Hviezdoslavova 149, 033 01 Liptovský Hrádok
kontakt: Zdenko Michalides, riaditeľ. LiptovskyHradok@ded.gov.sk,
zdenko.michalides@cdrhradok.sk +421 907 825 397
motto CDR: „Šťastím dieťaťa je byť milované.“
adresy miest vykonávania opatrení: Dom Kráľova Lehota č. 85, 032 33 Kráľova Lehota
Dom Liptovský Mikuláš, Podtatranského č. 69, 031 01 Liptovský Mikuláš
Dom Liptovský Hrádok, Záhradná č. 121, 033 01 Liptovský Hrádok
Dom Liptovský Hrádok II, Hviezdoslavova č. 149, 033 01 Liptovský Hrádok
Dom Liptovská Porúbka č. 405, 033 01 Liptovská Porúbka
Dom Liptovský Trnovec č. 129, 031 01 Liptovský Trnovec
kapacita: 79 detí
naplnenosť v súčasnosti: 64 detí a ich rodín
pôsobenie: od roku 1991
CDR LH vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa zákona č. 305/2005 Z. Z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele.
činnosť:

Chránené dielne a chránené pracoviská

Chránená dielňa a chránené pracovisko sú pracoviská zriadené právnickou osobou, alebo fyzickou osobou, zamestnávajúce občanov so zdravotným postihnutím, ktorí nie sú schopní nájsť si zamestnanie na otvorenom trhu práce. Jedná sa o pracoviská, na ktorých sa občania so zdravotným postihnutím zaškoľujú alebo pripravujú na prácu. O priznanie postavenia chránenej dielne alebo

chráneného pracoviska môže písomne požiadať právnická osoba alebo fyzická osoba, úrad práce, v ktorého územnom obvode zriadi pracovné miesto pre občana so zdravotným postihnutím.

Za chránenú dielňu sa považuje pracovisko, na ktorom právnická osoba alebo fyzická osoba zriadi viac ako jedno pracovné miesto pre občana so zdravotným postihnutím a na ktorom pracuje najmenej 50 % občanov so zdravotným postihnutím.

Za chránené pracovisko sa považuje pracovisko, na ktorom právnická osoba alebo fyzická osoba zriadi pracovné miesto pre občana so zdravotným postihnutím alebo na ktorom občan so zdravotným postihnutím prevádzkuje samostatnú zárobkovú činnosť.

Príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska upravuje § 56 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Na začiatku roka 2025 je počet chránených dielní/chránených pracovísk zriadených a fungujúcich v okrese Liptovský Mikuláš spolu 101 (v roku 2014 ich bolo 105 a v roku 2022 ich bolo 109) **z toho 39 je so sídlom na území regiónu Horný Liptov (v porovnaní s rokom 2022 nárast o 9 dielní/pracovísk)**. Počet pracujúcich osôb so zdravotným postihnutím, ktorí si vytvorili sami pre seba pracovné miesto alebo sa zamestnali v chránenej dielni je v okrese Liptovský Mikuláš 194 osôb a **z toho je na území Horného Liptova 44 osôb (nárast o 19 osôb oproti roku 2014). Zriaďovateľom v Hornom Liptove je 10 zamestnávateľov, 29 samostatne zárobkovo činných osôb a 1 nezisková organizácia (Národný Trust, n.o., Liptovský Hrádok).**

Tabuľka 9 Zoznam chránených dielní (CHD) a chránených pracovísk (CHP) ku dňu 22. 1. 2025

Názov zriaďovateľa CHD/CHP	Predmet činnosti	Adresa miesta výkonu	CHD/CHP	% podiel zamestnancov so ZP
ARCO COM s.r.o.	maloobchod	J. D. Matejovie 1581/ 2B, Liptovský Hrádok, 03301	CHP	50
Branislav Fáber	výroba	J. Martinku 877, Liptovský Hrádok, 03301	CHP	100
DAVLIN, s.r.o.	administratívno-kancelárske činnosti	Belanská 1B, Liptovský Hrádok, 03301	CHP	0
Darina Profantová	ubytovanie	Čierny Váh 1220, Východná, 03232	CHP	0
Diana Tomašíková Darčeky z lásky by DiDi	maloobchod	SNP 230 - predajný stánok , Liptovský Hrádok, 03301	CHP	100
Eva Jastrabíková E - studio	kadernícke a kozmetické služby	111, Východná, 03232	CHP	0
GAMA MO plus s.r.o.	výroba ošatenia	Hlavná 513, Važec, 03261	CHP	0
GŮDE, s.r.o.	výroba nábytku	Priemyselná 5, Podtureň, 03301	CHP	0
Helena Krivulčíková	ubytovanie	155, Uhorská Ves, 03203	CHP	0
IMMER s.r.o.	Služby pohostinstiev	Vyšná Boca 51, Malužiná, 03234	CHP	100
Ingrid Šupalová	maloobchod	J. D. Matejovie 21, Liptovský Hrádok, 03301	CHP	100
Ivan Moravčík	maloobchod	1133, Hybe, 03231	CHP	100
Ivana Strelcká Galantéria Ivana	výroba pre domácnosť	26, Jakubovany, 03204	CHP	0
Ivana Začková IZA	maloobchod	SNP 19, Liptovský Hrádok, 03301	CHP	100
Janka Vyparinová	maloobchod	J. Žiaka 6, Podtureň, 03301	CHP	0

Juraj Halaj	spostredkovanie obchodu		CHP	0
Ján Hiko	výroba stavebnostolárska a tesárska	525, Závažná Poruba, 03202	CHP	0
KFB Trans s.r.o.	doprava	Belanská 580, Liptovský Hrádok, 03301	CHP	0
Katarína Fričová Hollá	ubytovanie		CHP	100
MB design, s.r.o.	maloobchod		CHD/CHP	0
MH-MIRUS s.r.o.	poisťovníctvo a maklérsstvo		CHP	0
Marian Ligda - LM PRODUCTION	obchod s rozličným tovarom		CHP	0
Mariana Luštiková	kadernické a kozmetické služby	SNP 42, Liptovský Hrádok, 03301	CHP	0
Marta Vicénová DEKORÁCIE SESIL	výroba z dreva, z korku, slamy a prúteného materiálu	SNP 99, Podtureň, 03301	CHP	0
Martina Bartková TINKA	maloobchod		CHP	100
Mgr. Alexander Šipoš	obchodné činnosti	J. D. Matejovie 542, Liptovský Hrádok, 03301	CHP	0
Mgr. Tomáš Mikšovský	vzdelávanie		CHP	0
Michal Hanzlík	ubytovanie	622, Jakubovany, 03204	CHP	0
Miroslava Kováčiková - Angel shop	maloobchod		CHP	0
Národný Trust n.o.	ochrana kultúrneho dedičstva	Hviezdoslavova 142, Liptovský Hrádok, 03301	CHP	50
Oskár Uličný	výroba z dreva, z korku, slamy a prúteného materiálu	Martina Rázusa 3, Liptovský Hrádok, 03301	CHP	100
PALETTECH s.r.o.	výroba stavebnostolárska a tesárska		CHP	0
Peter Sopko Nuccco	výroba z gumy		CHP	50
Vladimír Luptovský 22 plus	služby týkajúce sa telesnej pohody	166, Podtureň, 03301	CHP	100
Vladimír Urban HOSTINEC U URBANOV	maloobchod	Belanská 7, Liptovský Hrádok, 03301	CHP	100
Vladimír Vereš - SKLENÁRSTVO	maľovanie a zasklievanie		CHP	100
Zdena Hybenová	pranie a chemické čistenie	SNP 25C, Liptovský Hrádok, 03301	CHP	100
Zuzana Toholová	maloobchod		CHP	0
Ľubica Šuňavcová INFINITY NAILS	kadernické a kozmetické služby	SNP 171, Liptovský Hrádok, 03301	CHP	0

Zdroj: ÚPSVaR

2.2.2 Analýza súčasného stavu poskytovaných sociálnych služieb v obci Jamník

V zmysle zákona o sociálnych službách má každá fyzická osoba právo na poskytnutie sociálnej služby alebo zabezpečenie jej poskytnutia a právo výberu poskytovateľa. Garantmi poskytovania alebo zabezpečenia sociálnej služby fyzickej osobe sú obce a samosprávne kraje podľa ich pôsobnosti, ustanovenej zákonom, a to tak, že sociálnu službu poskytnú sami, resp. prostredníctvom právnickej osoby zriadenej alebo založenej obcou alebo samosprávnym krajom alebo následne u neverejného poskytovateľa sociálnych služieb.

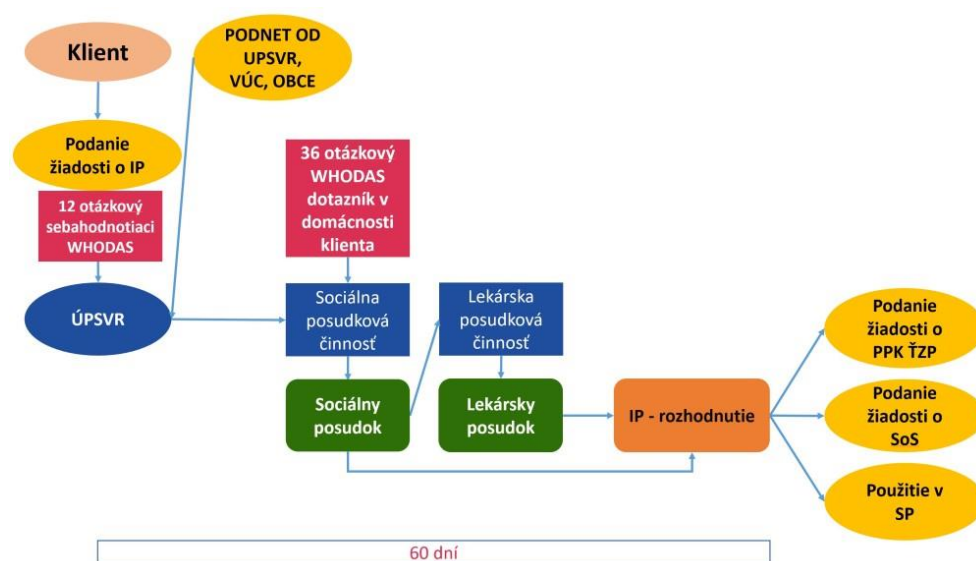
Vzhľadom k tomu, že obec Jamník nie je zriaďovateľom žiadneho vlastného zariadenia sociálnych služieb, zabezpečuje sociálne služby pre občanov prostredníctvom iných poskytovateľov (inou obcou, VÚC, neverejným poskytovateľom) na základe výberu klienta.

Posudková činnosť

Nový zákon č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov 2025 zaviedol od 1. 9. 2025 centralizované a jednotné posudzovanie zdravotného postihnutia a dlhodobých potrieb fyzických osôb. Táto zmena je súčasťou **reformy posudkového systému** v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR a Komponentu 13 – Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť.

Reforma zmenila kompetencie vyšších územných celkov, miest a obcí v oblasti posudkovej činnosti, konkrétne v súvislosti s posudzovaním odkázanosti na sociálne služby. Výkon posudkovej činnosti už nevykonávajú samosprávy, ale je centralizovaný na jeden subjekt – posudzovanie vykonávajú výlučne úrady práce, sociálnych vecí a rodiny (na účely: peňažných príspevkov na kompenzáciu, sociálnych služieb, sociálnych podnikov) podľa jednotnej metodiky. Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) vykonávajú sociálnu posudkovú činnosť a lekársku posudkovú činnosť, pričom výstupom je **jednotný integrovaný posudok**, určený na uplatnenie nárokov posudzovanej osoby v oblasti sociálnych služieb.

Graf 10 Schéma integrovanej posudkovej činnosti

Obce, mestá a VÚC naďalej zabezpečujú poskytovanie sociálnych služieb v súlade s novými integrovanými posudkami od ÚPSVR.

Na základe integrovaného posudku má klient 3 možnosti:

1. uplatniť si nárok na peňažné príspevky a preukazy – zabezpečuje ÚPSVaR,
2. podať **žiadosť o sociálnu službu** – zabezpečuje obec, mesto alebo VÚC,
3. zamestnať sa v sociálnom podniku – zabezpečuje zamestnávateľ.

Tabuľka 10 Podanie žiadosti o sociálnu službu, zdroj: MPSVaR SR

Žiadosť o poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby sa doručuje:	
príslušnej obci , ak ide o:	príslušnému VÚC , ak ide o:
domácu opatrovateľskú službu	sociálnu službu v rehabilitačnom stredisku
sociálnu službu v dennom stacionári	sociálnu službu v zariadení podporovaného bývania
sociálnu službu v zariadení opatrovateľskej služby	sociálnu službu v domove sociálnych služieb
sociálnu službu v zariadení pre seniorov	sociálnu službu v špecializovanom zariadení
prepravnú službu	tlmočnicku službu

V súčasnosti sú umiestnení 3 obyvatelia obce Jamník: v zariadení Golden Age v Liptovskej Ondrašovej, v zariadení Royal Care v Liptovskom Mikuláši – Vitálišovaciach a jeden mladý ŤZP občan navštevuje Denný stacionár v zariadení CSS Anima v Smrečanoch. Umiestnenie v zariadení si riešia rodinní príslušníci. Problémom i naďalej ostáva finančne náročné zabezpečenie umiestnenia.

➤ Opatrovateľská služba

Obec Jamník je registrovaná v zmysle § 62 zákona o sociálnych službách v registri poskytovateľov sociálnych služieb. Poskytuje pomoc občanom pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby alebo pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o vlastnú domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách. Opatrovateľská služba je poskytovaná podľa konkrétnych požiadaviek občanov a podľa dostupnosti opatrovateľa alebo opatrovateľky. Pred tromi rokmi obec evidovala 5 žiadostí o opatrovanie a zamestnávala jednu opatrovateľku. V súčasnosti nie je opatrovaný žiaden občan ani nie je podaná žiadna žiadosť o opatrovanie. Obec eviduje zvýšený záujem o odľahčovaciu službu.

Na území horného Liptova je poskytovaná opatrovateľská služba podľa konkrétnych požiadaviek obyvateľov v obciach a stav počtu opatrovateľov a opatrovaných sa v priebehu roka mení. Aktuálne k dátumu spracovania dokumentu opatrovateľskú službu zabezpečovalo približne 17 opatrovateľov v rôznych pracovných úväzkoch a služba bola poskytovaná 41 občanom.

Opatrovateľská služba sa vykonáva doma, priamo u opatrovaného na základe Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní opatrovateľskej služby a o spôsobe určenia výšky úhrady za túto opatrovateľskú službu. Ak obce nemajú dostatočné kapacity opatrovateľov, je táto služba poskytovaná v súčinnosti so Spišskou katolíckou charitou, Slovenským Červeným krížom, územným spolkom Liptovský Mikuláš alebo Cirkevným zborom Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku (obce Hybe, Liptovská Porúbka, Východná).

Základné sociálne poradenstvo je poskytované v Liptovskom Hrádku. V Liptovskej Porúbke a Važci fungujú aj terénni sociálni pracovníci. V meste Liptovský Hrádok je poskytovaná opatrovateľská aj odľahčovacia služba.

V území Horného Liptova sa ďalej poskytuje **domáca ošetrovateľská služba ADOS**.

Služby ADOS sú určené pacientom po nemocničnej liečbe, pri akútnych ochoreniach bez potreby hospitalizácie, chronicky chorým a imobilným, ktorí pre zdravotný stav nemôžu dochádzať do

ambulancie, pri terminálnych štádiách ochorenia, pre rizikové skupiny obyvateľstva (neurologickí, pacienti trpiaci podvýživou, onkologickí pacienti, a pod.). Nárok na ADOS má každý, kto potrebuje odbornú zdravotnú starostlivosť v domácom prostredí. Môžu sa o ňu uchádzať samotní pacienti alebo príbuzní chorého. Služby ADOS ordinuje obvodný alebo iný ošetrojúci lekár. Komplexnú domácu ošetrovateľskú starostlivosť uhrádza zdravotná poisťovňa na základe zmluvného vzťahu medzi ADOS a zdravotnou poisťovňou. ADOS pôsobí v celom okrese Liptovský Mikuláš.

➤ **Ostatná sociálna pomoc**

Obec Jamník momentálne neposkytuje celý rozsah sociálnych služieb, nakoľko o mnohé typy služieb nebol prejavovaný záujem. V rámci svojej pôsobnosti plní úlohy a spolupracuje s inštitúciami v sociálnej oblasti, aktívne prispieva k riešeniu vzniknutých nepriaznivých sociálnych situácií svojich občanov a poskytuje alternatívne riešenia vzniknutých problémov.

Od roku 2024 sa v obci aktivizovala **Jednota dôchodcov**, ktorá má v súčasnosti 24 členov. Inšpiráciou pre začatie aktivít bola činnosť Jednoty dôchodcov v Liptovskom Mikuláši. Dovedy sa stretávali len ženy – seniorky v rámci Klubu žien v priestoroch miestnej knižnice. V súčasnosti sa členovia klubu pravidelne stretávajú a organizujú posedenia, prechádzky, výlety a spoločné aktivity pre zveľadenie obce. Možnosť stravovania majú zabezpečenú v jedálni Špeciálnej základnej školy, požiadavku na rozvoz stravy obec neevviduje.

Žiaci navštevujú **základné školy** v Liptovskom Hrádku a v Liptovskom Mikuláši, kde realizujú aj svoju krúžkovú činnosť. **Materské školy** navštevujú deti v obciach Liptovský Ondrej, Jakubovany, Liptovský Peter a v meste Liptovský Hrádok.

V obci sa nachádza **Základná škola internátna pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou**, ktorej zriaďovateľom je ŽSK. Pre primárne vzdelávanie má zriadené prípravné až 4. ročníky ZŠ. Paralelné ročníky sa otvárajú podľa počtu prihlásených žiakov na jednotlivý školský rok. V triedach je 8 - 10 žiakov. Kapacita ZŠI pre žiakov s NKS v Jamníku je sedem tried. Súčasťou školy je školská jedáleň, školský internát a školský klub detí. Od školského roka 2014/2015 má škola elokované pracovisko na Rybnom námestí 1 v Žiline s kapacitou 7 tried. Škola zabezpečuje terapiu žiakov s NKS s využitím efektívnych a overených odborných postupov, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov. Cieľom je rozvinúť kľúčové kompetencie žiaka s NKS, získať dobrý učebný štýl s prihliadnutím na jeho individuálne schopnosti. Výchovno-vzdelávacie aktivity sú zamerané na stimuláciu pohybu a zmyslového vnímania v najväčšej možnej miere, čo je základným predpokladom pre rozvoj reči. Škola zabezpečuje plynulý prechod žiaka do ZŠ bežného typu. V súčasnosti školu nenavštevuje žiadny žiak z obce Jamník.

Žiaci ZŠI aktívne spolupracujú s **obecnou knižnicou**, ktorá bola zrekonštruovaná a pravidelne sa dopĺňa o nové tituly. Výber knižničného fondu je usporiadovaný výchovno-vzdelávacím potrebám žiakov s NKS. Okrem knižničných výpožičiek občanom obce sú priestory knižnice miestom pre komunitné stretávanie sa a organizovanie spoločných obecných aktivít (čitateľský klub, klub žien, Jednota dôchodcov).

Obec Jamník nevedie evidenciu **zdravotne ťažko postihnutých občanov**. Špecifické problémy tejto skupiny obyvateľov riešia rodinní príslušníci s príslušnými organizáciami a úradmi. V malej obci ako je Jamník sa o ZŤP vie a v prípade potreby vie obec aktívne prispieť k riešeniu vzniknutej nepriaznivej situácie.

Obec Jamník poskytuje **sociálne bývanie** v 4 sociálnych domoch a 39 bytových jednotkách – jedno, dvoj a trojizbových bytoch a garsónke. Občania tak majú možnosť pomerne lacného a rýchleho ubytovania, čo je vhodné najmä pre mladé rodiny, osamelých seniorov, dlhodobo nezamestnaných alebo

slobodných rodičov - samoživiteľov. Kapacity nájomného bývania v obci Jamník sú postačujúce na vybavenie všetkých žiadostí.

V prípade potreby sa vie obec zapojiť do systému podpory dlhodobo nezamestnaných pri uplatňovaní **aktívnych opatrení na trhu práce** podľa zákona č. 5/2004 Z.z. o službách v zamestnanosti v znení neskorších predpisov. V súčasnosti nie je na aktivačných prácach zamestnaný žiaden občan.

V obci Jamník bol v minulosti spracovaný projekt na zriadenie domova sociálnych služieb, ktorý nebol realizovaný z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. V súčasnosti je budova zrekonštruovaná pre účely knižnice a komunitného centra. Investícia bola obecnou aktivitou.

2.3 Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb

Špecifická analýza potrieb podľa cieľových skupín poukazuje na aktuálny stav poskytovania sociálnych služieb v obci Jamník.

2.3.1 SWOT analýza sociálnych služieb

Výsledná SWOT analýza vznikla ako výstup pracovného stretnutia s vedením obce a z dotazníkového zisťovania. Spolu s vyhodnotením KPSS na roky 2020 – 2025 je základným podkladom pre stanovenie cieľov a opatrení KPSS 2026 – 2031 a je vypracovaná pre stanovené cieľové skupiny v sociálnych službách v obci.

Tabuľka 11 SWOT analýza sociálnych služieb

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • blízkosť s horám a dolinám – potenciál pre rozvoj cestovného ruchu a športového a turistického využitia • veľký záujem o bývanie v obci – prebiehajúca rozsiahla sieť IBV • vysporiadané pozemky na výstavbu RD a podnikateľských objektov – prílev nových obyvateľov, podnikateľské a pracovné príležitosti • ľudský potenciál so skúsenosťami v poľnohospodárstve – potenciál na agroturistiku • členstvo obce v Združení miest a obcí Liptova a v Miestnej akčnej skupine Horný Liptov • dobrá komunikácia a spolupráca so záujmovými združeniami • zapájanie sa obce do výziev Komunitnej nadácie Liptov • existujúca Základná škola internátna pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou 	<ul style="list-style-type: none"> • nárast obyvateľov v dôchodkovom veku – vysoký vek dožitia, odchod obyvateľov do predčasného dôchodku, výrazné slabnutie obyvateľstva • nízka pôrodnosť • nepriaznivá demografická štruktúra obyvateľstva - starnutie obce (110 dôchodcov a 40 detí) • absentuje aktívny prístup ľudí • nedostatok pracovných príležitostí v regióne • nedostatočná sociálna infraštruktúra a sieť služieb • dochádzanie za základnými zdravotníckymi službami do Liptovského Hrádku • nedostatočné opatrovateľské služby • zdĺhavé hľadanie opatrovateľky – malý záujem o túto prácu, nízka odmena • potreba supervízie pre opatrovateľov, aby nevyhoreli • zložité riešenie a umiestňovanie ľudí bez domova – problém kompetencií • nedostatok podnikateľských subjektov na území obce

<ul style="list-style-type: none"> • kultúrny dom a fungujúca obecná knižnica ako miesta pre rozvoj komunitného života v obci • aktívne športové oddiely – futbalový a stolnotenisový • voľné priestory na podporu a rozvoj komunitných a sociálnych aktivít • potenciál v aktívnej spolkovej činnosti • svojpomoc občanov, najmä starší obyvatelia sú hrdí, keď sa dokážu postarať o seba sami • vzájomná pomoc medzi občanmi, súdržnosť, ľudia sa navzájom poznajú • silné rodinné väzby – rodina sa vie postarať o svojich členov v prípade potreby • podpora komunity zo strany vedenia obce • starostlivosť o dôchodcov – aktivity pre seniorov, vianočné balíčky • aktívna Jednota dôchodcov (24 členov) – organizujú posedenia, výlety, aktivity na zveľadenie obce • obecné sociálne byty – 39 bytových jednotiek – jedno, dvoj a trojizbové byty a garsónka - možnosť pomerne lacného a rýchleho ubytovania pre mladé rodiny, ZŤP a seniorov • organizovanie spoločenských, kultúrnych a športových podujatí v obci • aktívny prístup obce k riešeniu životných situácií obyvateľov obce • dostupnosť sociálnych služieb pre obyvateľov obce • spolupráca s poskytovateľmi sociálnych služieb v širšom okolí (Liptovský Mikuláš, Smrečany, Vitálišovce a pod.) • možnosť využitia cyklotrasy a cyklochodníkov v katastri obce s prepojením na región 	<ul style="list-style-type: none"> • málo podnikateľských aktivít realizovaných priamo na území obce • absentujúce aktivačné práce – neochota pracovať, prítomnosť alkoholu počas práce, nemotivuje k práci ani strata dávok v hmotnej núdzi • nezáujem mladých ľudí o veci verejné, o komunitu • dochádzanie žiakov ZŠ mimo bydliska • chýba klub mladých • nedostatok kultúrneho a športového vyžitia • nedostatočná miera informovanosti a prezentácie • slabá podpora zo strany štátu • nedostatočná legislatíva
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • záujem mladých ľudí o veci verejné • spolupráca obcí v rámci regiónu, ale aj v prihraničných oblastiach • možnosť využiť prostriedky EÚ a štátnych dotácií <p>Využitie dostupných externých zdrojov je príležitosťou na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prílev a stabilizáciu obyvateľstva • výstavbu a rekonštrukciu bývania 	<ul style="list-style-type: none"> • pretrvávajúci nedostatok finančných prostriedkov • zdĺhavá a náročná administrácia externých zdrojov • pasivita a nezáujem občanov o veci verejné • zadlžovanie občanov • starnutie obyvateľstva • slabá podpora tradícií a miestnej kultúry

<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj a skvalitnenie služieb v sociálnej oblasti, v oblasti malého a stredného podnikania a cestovného ruchu • tvorbu nových pracovných príležitostí • dobudovanie siete občianskej vybavenosti • podporu zvyšovania dostupnosti sociálnych a zdravotných služieb 	<ul style="list-style-type: none"> • zle nastavená motivácia pre vznik malých prevádzok služieb, ubytovania na súkromí, požičovní • neriešenie dopravnej situácie – prepojenosti s okolitými obcami a mestami • riziko znižovania kvality života obmedzenou dostupnosťou sociálnych a zdravotných služieb • presťahovanie Základnej školy internátnej so žiakmi s narušenou komunikačnou schopnosťou do mesta Liptovský Mikuláš – zníženie atraktivity obce
---	---

2.3.2 Výsledky dotazníkového prieskumu

Obec Jamník realizovala dotazníkový prieskum za účelom zistenia potrieb a požiadaviek obyvateľov obce v oblasti sociálnych služieb **v období od 3. 9. 2025 do 24. 9. 2025.**

Prieskum bol realizovaný prostredníctvom dotazníkov, ktoré obec distribuovala fyzicky na obecnom úrade a v klube dôchodcov. Pre zber dotazníkov slúžila schránka obecného úradu alebo priamo kancelária OcÚ.

K 31. 12. 2024 mala obec Jamník **462 obyvateľov**. Prieskumu sa zúčastnilo **19 respondentov**, čo predstavuje **4 % obyvateľov obce**.

1. Zastúpenie respondentov predstavovalo 8 mužov a 11 žien.

2. Vekové zastúpenie bolo najpočetnejšie v kategórii 66 a viac rokov (15 respondentov), v kategóriách 19-35 a 36-65 bolo po dvoch respondentoch.

3. Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry bolo najviac respondentov stredoškolsky vzdelaných (11). S vysokoškolským vzdelaním bolo 8 respondentov.

4. Najviac dotazníkov doručili občania v pozícii ženatý/vydatá (11). V pozícii vdovec/vdova boli 4 respondenti a v pozícii rozvedený/á tiež 2 respondenti.

5. So životom v obci sú 13 respondenti určite spokojní a 5 sú skôr spokojní. Jeden respondent sa nevedel vyjadriť.

6. Prieskumu sa z hľadiska sociálneho postavenia zúčastnili najmä dôchodcovia (14) a zamestnaní, resp. SZČO (5). Jeden respondent uviedol, že sa stará alebo býva s osobou s obmedzením.

7. Zo získaných odpovedí vyplynulo, že 16 účastníkov prieskumu nemá v súčasnosti nijaký sociálny problém ani nerieši krízovú situáciu.

- **v ťažkej sociálnej situácii** sa nachádza jeden respondent, a to z dôvodu straty partnera
- **občanom so zdravotným postihnutím** je jeden z opýtaných a má problém s mobilitou a s vykonávaním sebaobsluhy
- jeden respondent uviedol, že má **problém najmä pri vybavovaní osobných dokladov** a potreboval by pomoc s prácou na **internet**

- dvaja respondenti uviedli, že majú **problém so zabezpečením osobnej starostlivosti o člena domácnosti odkázaného na pomoc inej osoby**

8. Sociálne služby, ktoré respondenti v súčasnosti využívajú resp. nevyužívajú, uviedli nasledovne:

- sociálne poradenstvo – využíva jeden, nevyužívajú 14
- sociálne služby krízovej intervencie – využíva jeden, nevyužívajú 15
- sociálne služby na podporu rodiny s deťmi – nevyužíva nikto z opýtaných (16)
- sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku – využíva iba jeden respondent (neuviedol konkrétne zariadenie), ostatných 17 tieto služby nevyužívajú
- sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií nikto nevyužíva (18), rovnako ako podporné služby (17) a detské centrum (12)
- klub dôchodcov navštevuje 5 opýtaných, 11 respondentov do klubu nechodia
- rozvoz stravy využíva jeden opýtaný, ostatní službu nevyužívajú (14)

9. Informovanosť o poskytovaných sociálnych službách v rámci obce je slabá: iba 4 opýtaní uviedli, že vedia o poskytovaných sociálnych službách, ostatní buď nevedia (9) alebo sa nevedeli vyjadriť (5):

10. Oblasť sociálnej pomoci, ktoré opýtaným v obci najviac chýbajú, sú: zariadenie pre seniorov (8), zariadenie opatrovateľskej služby (5), denný stacionár (4) a pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa (4). K uvedenej otázke sa 9 nevedeli vyjadriť.

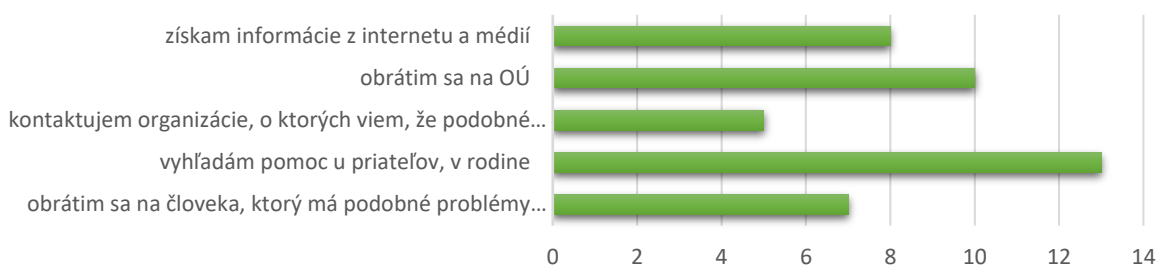
11. Pri zisťovaní, ktorým skupinám obyvateľstva by sa mala **venovať zvýšená pozornosť**, respondenti uviedli predovšetkým: seniorov (11), ŤZP osoby (8), nezamestnaných (7), deti a mládež (6) a rodiny s malými deťmi (5).

Ktorým z nasledujúcich skupín obyvateľov obce by sa mala venovať zvýšená pozornosť?

12. V otázke, na koho sa obrátia v prípade, že potrebujú pomoc v sociálnej oblasti, rezonovalo u jedného respondenta aj viac informačných zdrojov. **Najčastejšie hľadajú pomoc:** u priateľov a v rodine (13), na obecnom úrade (10), na internete a v médiách (8), prípadne sa obrátia na človeka, ktorý má podobné problémy alebo sa s podobným problémom stretol (7). Príslušné organizácie kontaktujú 5 opýtanií.

Na koho sa obrátite v prípade, že by ste potrebovali pomôcť v sociálnej oblasti?

2.3.3 Vyhodnotenie KPSS 2020 – 2025

Vyhodnotenie KPSS (Komunitného plánu sociálnych služieb) je proces, ktorý sa zaoberá posúdením účinnosti a relevantnosti KPSS v komunite. Vyhodnotenie môže byť vykonané rôznymi spôsobmi a metódami, napríklad analýzou dát o využití sociálnych služieb, prieskumami spokojnosti občanov alebo konzultáciami s odborníkmi.

Vzhľadom k tomu, že obec Jamník má 462 obyvateľov (podľa Štatistického úradu, k 31. 12. 2024), forma vyhodnotenia a monitoringu zodpovedá podmienkam a možnostiam obce. Monitoring uprednostňuje osobný kontakt s občanom, priebežne a podľa potreby. Občania využívajú služby obecného úradu a informujú sa hlavne o možnostiach umiestnenia v zariadeniach, resp. o možnostiach opatrovateľskej služby. Zamestnanci obecného úradu osobne poznajú občanov, aj majiteľov chat. Vzhľadom k individuálnemu prístupu k monitoringu, nie je možné kvantifikovane vyhodnotiť naplnenie jednotlivých cieľov na úrovni výsledkov. Môžeme konštatovať, že ciele boli aktivitami napĺňané.

V rámci KPSS 2020 – 2025 boli zadefinované 3 ciele, ku ktorým bolo priradených 6 opatrení (tabuľka 12).

Tabuľka 12 Prehľad cieľov a opatrení KPSS 2020 – 2025

	Ciele	Opatrenia	
1	Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity	1	Systematické mapovanie potrieb komunity, Aktivita 1.1
		2	Zabezpečenie dostupnosti SS pre seniorov a ŽŤP, Aktivita 1.2
2	Zvýšiť informovanosť o sociálnych službách a predchádzanie vzniku nepriaznivých sociálnych situácií	3	Zvýšenie informovanosti o poskytovaných sociálnych službách a možnostiach ich využitia občanmi obce, Aktivita 2.3
		4	Prevenca vzniku nepriaznivých sociálnych situácií, Aktivita 2.4
3	Posilnenie kvality poskytovaných sociálnych služieb a činností vykonávaných na komunitnej úrovni	5	Zohľadnenie individuálnych potrieb a preferencií občanov obce, Aktivita 3.5
		6	Zvyšovanie kvality poskytovania sociálnych služieb, Aktivita 3.6

Opatrenia boli napĺňané 6 aktivitami. Prehľad realizácie jednotlivých aktivít je v tabuľke 13.

Tabuľka 13 Prehľad realizácie aktivít a naplnenie cieľov KPSS 2020 – 2025

Cieľ 1		
Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity		
Číslo aktivity	Názov aktivity	Vyhodnotenie
1.1	Práca v teréne, identifikácia sociálnych problémov, návšteva rodín, spolupráca obce so školou	<i>Realizuje sa priebežne a podľa potreby, prevažujú osobné stretnutia a rozhovory, zodpovedná starostka obce</i>
1.2	Sprostredkovanie služieb pre seniorov v obci, poskytovanie základného sociálneho poradenstva, zmapovanie podmienok pre rozvoj terénnej sociálnej služby alebo zriadenia denného stacionára	<i>Realizuje sa priebežne, zodpovedná Starostka obce, prípadne externý spolupracovník pre sociálne služby</i>
<p style="text-align: center;">Vyhodnotenie</p> <p style="text-align: center;">Cieľa č. 1 Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity</p> <p style="text-align: center;">Splnené</p>		
Cieľ 2		
Zvýšiť informovanosť o sociálnych službách a predchádzanie vzniku nepriaznivých sociálnych situácií		
Číslo aktivity	Názov aktivity	Vyhodnotenie

2.3	Pravidelné/náhodilé/priebežné informovanie o sociálnej problematike obce - verejno komunikačné prostriedky noviny, obecný web, reporting o stave sociálnych služieb, demografie, trhu práce a plnení KPSS - pre zastupiteľstvo a pre verejnosť	Zverejnený KPSS na webovskej stránke obce, Link: https://www.jamnik.sk/urad/socialne-sluzby/ Informovanie v miestnom rozhlase, na webovej stránke a v obecných novinách Jamníčan
2.4	Príprava a realizácia projektov, zameraných na prevenciu vzniku nepriaznivých sociálnych situácií	rekonštrukcia a zriadenie Komunitného centra s obecnou knižnicou – podpory zo ŽSK a FPU
Vyhodnotenie		
Cieľ č. 2 Zvýšiť informovanosť o sociálnych službách a predchádzanie vzniku nepriaznivých sociálnych situácií		
Splnené		
Cieľ 3		
Posilnenie kvality poskytovaných sociálnych služieb a činností vykonávaných na komunitnej úrovni		
Číslo aktivity	Názov aktivity	Vyhodnotenie
3.5	Prieskum spokojnosti a aktualizácia potrieb jednotlivých cieľových skupín občanov.	Realizuje sa formou osobných stretnutí, a návštevou klientov umiestnených v sociálnych zariadeniach.
3.6	Vzdelávanie pracovníkov obecného úradu v problematike sociálnej	Účasť na školení v oblasti sociálnych služieb – každoročne, 1-krát do roka
Vyhodnotenie		
Cieľ č. 3 Posilnenie kvality poskytovaných sociálnych služieb a činností vykonávaných na komunitnej úrovni		
Splnené		

Záver: Ciele akčného plánu boli priebežne napĺňané.

3. URČENIE A CHARAKTERISTIKA CIEĽOV KPSS 2026 - 2031

Na základe verejného prieskumu a analýzy požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb v obci Jamník bol zadaný strategický cieľ na dosiahnutie rozvoja a zvýšenia spokojnosti, informovanosti a dostupnosti sociálnych služieb v obci Jamník na obdobie rokov 2026 – 2031. Špecifické ciele a opatrenia boli navrhnuté tak, aby korešpondovali so zadanými cieľovými skupinami, ktorých potreby KPSS pokrýva. Ciele KPSS obce Jamník na roky 2026 – 2031 sú v tabuľke 13.

Tabuľka 14 Prehľad cieľov KPSS 2026 - 2031

<i>Strategický cieľ: Zvýšenie spokojnosti, informovanosti a dostupnosti sociálnych služieb v obci Jamník na obdobie 2026 - 2031</i>		
Cieľová skupina	Špecifické ciele	Opatrenia
Seniori	1. Podpora seniorov v prirodzenom domácom prostredí	1.1 Zabezpečenie udržateľnosti terénnej a podpora vzniku ambulancie sociálnej služby
		1.2 Podpora dobrovoľníckej pomoci seniorom
		1.3 Podpora aktivít seniorov v komunite
Rodina, deti, mládež	2. Vytvoriť priaznivé podmienky pre život rodín s deťmi a pre mládež v obci	2.1 Podpora aktivít pre rodiny s deťmi
		2.2 Podpora aktivít pre mládež v obci
		2.3 Podpora preventívnych programov
Osoby v nepriaznivých situáciách (krízová intervencia) a osoby so zdravotným znevýhodnením	3. Zabezpečiť sociálne služby krízovej intervencie a zapájať občanov so zdravotným znevýhodnením do bežného života	3.1 Mapovanie potrieb sociálnych služieb krízovej intervencie
		3.2 Zvýšenie informovanosti o možnostiach riešenia nepriaznivých sociálnych situácií
		3.3 Integrácia občanov so zdravotným znevýhodnením do bežného života

Ciele veľmi úzko korešpondujú s **Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030**, ktorými sú:

NP1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podpora s cieľom zabezpečenia dostupnosti sociálnych služieb komunitného charakteru s potrebami cieľových skupín

NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby

NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb

Zároveň veľmi úzko korešpondujú s **Koncepciou rozvoja sociálnych služieb Žilinského samosprávneho kraja na roky 2024 – 2031**, konkrétne s cieľmi:

ŠP1: Zvýšiť a zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb a prispievať k rozvoju komunitných sociálnych služieb.

ŠP4: Podporovať rozvoj programov podpory a pomoci jednotlivcovi, rodine, komunite a podporovať vytváranie kooperujúcich sietí organizácií v sociálnej oblasti.

Tabuľka 15 Špecifický cieľ 1

Seniori	
Špecifický cieľ 1	
Podpora seniorov v prirodzenom domácom prostredí	
Charakteristika cieľa	poskytnúť podporu seniorom a posilniť ich zotrvanie v prirodzenom domácom prostredí
Opatrenia vedúce k naplneniu cieľa	1.1 Zabezpečenie udržateľnosti terénnej a podpora vzniku ambulantnej sociálnej služby 1.2 Podpora dobrovoľníckej pomoci seniorom 1.3 Podpora aktivít seniorov v komunite
Predpokladané dopady	väčší počet seniorov bude zostávať v ich prirodzenom prostredí s podporou terénnych a ambulantných sociálnych služieb a zvýši sa počet dobrovoľníkov poskytujúcich seniorom služby
Aktivity	vytvorenie podmienok pre vznik ambulantnej sociálnej služby poskytovanie terénnej sociálnej služby (opatrovateľstvo, terénni sociálni pracovníci, ADOS - ošetrovateľské služby) podpora dobrovoľníctva na úrovni komunity/obce pre prácu so seniormi podpora aktivít pre seniorov (finančná, materiálna) debarierizácia verejných priestranstiev v obci
Predpokladané obdobie realizácie	2026 - 2031
Merateľné ukazovatele	fungujúca ambulantná sociálna služba počet seniorov využívajúcich služby ambulantnej sociálnej služby počet seniorov využívajúcich terénnu sociálnu službu

	<p>počet dobrovoľníkov poskytujúcich služby seniorom</p> <p>počet seniorov využívajúcich služby dobrovoľníkov</p> <p>počet podujatí zorganizovaných pre seniorov</p> <p>počet debarierizovaných verejných priestranstiev</p>
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet obce, VÚC, zdroje ŠR, EŠIF, MVO, úhrada prijímateľov sociálnej služby
Garant/Partner	obec Jamník / MVO

Tabuľka 16 Špecifický cieľ 2

<p>Rodina, deti, mládež</p> <p>Špecifický cieľ 2</p> <p>Vytvoriť priaznivé podmienky pre život rodín s deťmi a pre mládež v obci</p>	
Charakteristika cieľa	podporovať rozvoj sociálnych služieb na podporu rodiny, detí a mládeže a služieb, ktoré sú prospešné pre rodiny s deťmi so zameraním na podporu zosúladovania rodinného a pracovného života
Opatrenia vedúce k naplneniu cieľa	<p>2.1 Podpora aktivít pre rodiny s deťmi</p> <p>2.2 Podpora aktivít pre mládež v obci</p> <p>2.3 Podpora preventívnych programov</p>
Predpokladané dopady	väčší počet prijímateľov sociálnych služieb v oblasti starostlivosti o deti a mládež, väčšia informovanosť o možnostiach zvládnutia rôznych náročných životných situácií
Aktivity	<p>podpora podujatí organizovaných pre rodiny s deťmi a mládež</p> <p>poskytovanie priestorov a podpora systematickej voľnočasovej činnosti pre všetky cieľové skupiny</p> <p>podpora organizácií pre rodiny, deti a mládež pôsobiacich na území obce a v bližšom okolí</p> <p>vytvorenie podmienok pre zabezpečenie preventívnych programov v spolupráci s partnermi</p>
Predpokladané obdobie realizácie	2026 - 2031
Merateľné ukazovatele	<p>počet podujatí organizovaných pre rodiny, deti a mládež</p> <p>počet podporených systematických voľnočasových aktivít</p>

	objem financií vynaložených na podporu rodín, detí a mládeže počet zrealizovaných preventívnych programov/podujatí
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet obce, dotácie, granty, MVO
Garant/Partner	obec Jamník / MVO, školské zariadenie, organizácie štátnej správy

Tabuľka 17 Špecifický cieľ 3

Osoby v nepriaznivých situáciách (krízová intervencia) a osoby so zdravotným znevýhodnením	
Špecifický cieľ 3	
Zabezpečiť sociálne služby krízovej intervencie a zapájať občanov so zdravotným znevýhodnením do bežného života	
Charakteristika cieľa	podpora sociálneho začlenenia osôb v nepriaznivých sociálnych situáciách s cieľom zachovania, obnovy alebo rozvoja schopnosti jednotlivca viesť samostatný život
Opatrenia vedúce k naplneniu cieľa	3.1 Mapovanie potrieb sociálnych služieb krízovej intervencie
	3.2 Zvýšenie informovanosti o možnostiach riešenia nepriaznivých sociálnych situácií
	3.3 Integrácia občanov so zdravotným znevýhodnením do bežného života
Aktivity	poskytovanie poradenstva v oblasti krízovej intervencie zvýšenie informovanosti o možnostiach riešenia nepriaznivých sociálnych situácií vytvorenie priestoru pre stretávanie sa a aktivity rodín so zdravotne znevýhodneným členom
Predpokladané obdobie realizácie	2026 - 2031
Merateľné ukazovatele	počet občanov v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorým bolo poskytnuté poradenstvo počet zverejnených informácií (internet, web, obecný rozhlas, občasníky a pod...) počet zapojených zdravotne znevýhodnených osôb
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet obce, MVO, zdroje ŠR, granty, dotácie
Garant/Partner	obec Jamník / MVO, ÚPSVaR

4. AKČNÝ PLÁN 2026 – 2031

Akčný plán popisuje aktivity, ktoré sa budú realizovať na naplnenie cieľov a opatrení. Realizáciu akčného plánu budú zabezpečovať pracovníci obecného úradu Jamník v spolupráci s partnermi (ostatnými poskytovateľmi sociálnych služieb na úrovni mesta a regiónu, ÚPSVaRu, a pod). Akčný plán je zameraný na cieľové skupiny, ktoré boli zadefinované pracovnou skupinou a potvrdené dotazníkovým prieskumom. Finančné prostriedky na realizáciu aktivít budú čerpané z rozpočtu obce, z EU fondov a iné.

Tabuľka 18 Akčný plán KPSS 2026 - 2031

Číslo aktivity	Aktivita	Opatrenie	Realizácia aktivity	Garant/partner aktivity	Predpokladané zdroje financovania
1.	Vytvorenie podmienok pre vznik ambulantnej sociálnej služby	1.1	2026 - 2031	obec Jamník / MVO	rozpočet obce, VÚC, zdroje ŠR, úhrada prijímateľov sociálnej služby
2.	Poskytovanie terénnej sociálnej služby (opatrovateľstvo, terénni sociálni pracovníci, ADOS - ošetrovateľské služby)				
3.	Podpora dobrovoľníctva na úrovni komunity/obce pre prácu so seniorami	1.2	2026 - 2031	obec Jamník / MVO	rozpočet obce, VÚC, MVO
4.	Podpora aktivít pre seniorov (finančná, materiálna)	1.3	2026 - 2031	obec Jamník / MVO	rozpočet obce, VÚC, MVO
5.	Debarierizácia verejných priestranstiev v obci				rozpočet obce, VÚC, zdroje ŠR, EŠIF
6.	Podpora podujatí organizovaných pre rodiny s deťmi a mládež	2.1	2026 - 2031	obec Jamník / MVO, školské zariadenie, organizácie štátnej správy	rozpočet obce, dotácie, granty, MVO
7.	Poskytovanie priestorov a podpora systematickej voľnočasovej činnosti pre všetky cieľové skupiny	2.2	2026 - 2031	obec Jamník / MVO, školské zariadenie, organizácie štátnej správy	rozpočet obce, dotácie, granty, MVO
8.	Podpora organizácií pre rodiny, deti a mládež pôsobiacich na území obce a v bližšom okolí				

9.	Vytvorenie podmienok pre zabezpečenie preventívnych programov v spolupráci s partnermi	2.3	2026 - 2031	obec Jamník / MVO, školské zariadenie, organizácie štátnej správy	rozpočet obce, dotácie, granty, MVO
10.	Poskytovanie poradenstva v oblasti krízovej intervencie	3.1	2026 - 2031	obec Jamník / MVO, ÚPSVaR	rozpočet obce, MVO, zdroje ŠR, granty, dotácie
11.	Zvýšenie informovanosti o možnostiach riešenia nepriaznivých sociálnych situácií	3.2	2026 - 2031	obec Jamník / MVO, ÚPSVaR	rozpočet obce, MVO, zdroje ŠR, granty, dotácie
12.	Vytvorenie priestoru pre stretávanie sa a aktivity rodín so zdravotne znevýhodneným členom	3.3	2026 - 2031	obec Jamník / MVO, ÚPSVaR	rozpočet obce, MVO, zdroje ŠR, granty, dotácie

4.1 Organizačné zabezpečenie realizácie dokumentu

Realizáciu komunitného plánu riadi obec Jamník. Obecné zastupiteľstvo schvaľuje dokument KPSS 2026 - 2031 a jeho aktualizáciu. Vymedzuje činnosti pri operatívnom riadení napĺňania komunitného plánu a berie na vedomie správu o realizácii KPSS.

4.2 Spôsob vyhodnotenia realizácie dokumentu

Vyhodnotenie realizácie dokumentu bude zabezpečené pravidelným monitorovaním a hodnotením, výsledkom ktorého bude správa, ktorá podá komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v KPSS a či vedú k riešeniu jednotlivých cieľov. V správe bude vyjadrené, aký efekt majú realizované opatrenia a ako je potrebné stanovený postup upraviť.

Monitorovanie zabezpečí pravidelné sledovanie a zber informácií o plánovaných, realizovaných a ukončených projektoch a aktivitách v rámci jednotlivých opatrení akčného plánu, t.j. zostavenie komplexnej informácie o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v KPSS 2026 - 2031.

Monitorovacia správa komunitného plánu bude obsahovať aktualizáciu demografických údajov a vyhodnotenie zrealizovaných aktivít podľa jednotlivých opatrení. Komunitný plán sociálnych služieb bude ročne monitorovaný.

Hodnotenie na základe monitorovania pomenuje vplyv komunitného plánu na sociálnu problematiku obce a jeho obyvateľov. Hodnotenie sa uskutoční jedenkrát do roka, t.j. k 30. 11. Hodnotenie bude spolu s pracovníkmi obecného úradu vykonávať sociálna komisia. Pôjde hlavne o vyhodnotenie vonkajších a vnútorných vplyvov na realizáciu komunitného plánu, zdefinovanie príčin úspechov resp. neúspechov napĺňania opatrení a návrhu aktivít a opatrení na nasledujúci rok. Ročné hodnotenie KPSS bude predkladané na vedomie obecnému zastupiteľstvu v termíne do 31. 12. Hodnotenie by malo každoročne poskytnúť prehľad o napĺňaní merateľných ukazovateľov.

Návrhy na aktualizáciu akčného plánu spolu s vyjadrením finančných požiadaviek na rozpočet obce na nasledujúci rok vychádzajúce z hodnotiacej správy schváli obecné zastupiteľstvo v termíne do 31. 12.

Verejnosť bude oboznamovaná s realizáciou plánu prostredníctvom webovej stránky obce a miestnych novín.

Tabuľka 19 Prehľad monitoringu a hodnotenia KPSS obce Jamník

Subjekt vykonávajúci kontrolu	Periodicita	Spôsob vykonania kontroly
sociálna komisia obce	každoročne k 30. 11.	hodnotiaca správa
sociálna komisia obce a sociálny pracovník obce	každoročne k 31. 12.	predloženie hodnotiacej správy obecnému zastupiteľstvu
sociálna komisia obce a sociálny pracovník obce	podľa potreby k 31. 12.	aktualizácia akčného plánu

4.3 Merateľné ukazovatele hodnotenia KPSS

Hodnotenie a monitoring plnenia KPSS sa realizuje priebežne na základe nasledovných merateľných ukazovateľov:

Tabuľka 20 Merateľné ukazovatele KPSS 2026 - 2031

Číslo opatrenia	Aktivita	Merateľný ukazovateľ	Merná jednotka	Plánovaná hodnota
1.1	1. Vytvorenie podmienok pre vznik ambulanej sociálnej služby	Fungujúca ambulatná sociálna služba Počet seniorov využívajúcich služby ambulanej sociálnej služby	služba osoba	1 2 %
	2. Poskytovanie terénnej sociálnej služby (opatrovateľstvo, terénni sociálni pracovníci, ADOS - ošetrovateľské služby)	Počet seniorov využívajúcich terénnu sociálnu službu	osoba	2 %
1.2	3. Podpora dobrovoľníctva na úrovni komunity/obce pre prácu so seniormi	Počet dobrovoľníkov poskytujúcich služby seniorom	osoba	3 / rok
		Počet seniorov využívajúcich služby dobrovoľníkov	osoba	7 / rok
1.3	4. Podpora aktivít pre seniorov (finančná, materiálna)	Počet podujatí zorganizovaných pre seniorov	podujatie	4 / rok
	5. Debarierizácia verejných priestranstiev v obci	Počet debarierizovaných verejných priestranstiev	verejné priestranstvo	1
2.1	6. Podpora podujatí organizovaných pre rodiny s deťmi a mládež	Počet podujatí organizovaných pre rodiny, deti a mládež	podujatie	4 / rok
2.2	7. Poskytovanie priestorov a podpora systematickej voľnočasovej činnosti pre všetky cieľové skupiny	Počet podporených systematických voľnočasových aktivít	aktivita	3 / rok
	8. Podpora organizácií pre rodiny, deti a mládež pôsobiacich na území obce a v bližšom okolí	Objem financií vynaložených na podporu rodín, detí a mládeže	€	1 500 € / rok

2.3	9. Vytvorenie podmienok pre zabezpečenie preventívnych programov v spolupráci s partnermi	Počet zrealizovaných preventívnych programov/podujatí	program/podujatie	1
3.1	10. Poskytovanie poradenstva v oblasti krízovej intervencie	Počet občanov v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorým bolo poskytnuté poradenstvo	osoba	8 / rok
3.2	11. Zvýšenie informovanosti o možnostiach riešenia nepriaznivých sociálnych situácií	Počet zverejnených informácií (internet, web, obecný rozhlas, občasníky a pod...)	článok/príspevok/a pod.	5 / rok
3.3	12. Vytvorenie priestoru pre stretávanie sa a aktivity rodín so zdravotne znevýhodneným členom	Počet zapojených zdravotne znevýhodnených osôb	osoba	1 / rok

4.3.1 Legislatívne zmeny v oblasti sociálnych služieb v rokoch 2025 - 2026

Potreba aktualizácie akčného plánu resp. dokumentu KPSS môže byť podmienená legislatívnymi zmenami. Okrem reformy posudkového systému, ktorá vstúpila do platnosti 1. 9. 2025, sa ďalšia výrazná zmena v oblasti reformy sociálnych služieb očakáva od 1. 1. 2026.

➤ **Reforma financovania sociálnych služieb** – účinnosť od 1. 1. 2026

Na Plán obnovy a odolnosti SR a reformu posudkového systému je napojená **reforma financovania sociálnych služieb**, ktorá má vstúpiť do platnosti 1. 1. 2026. Konceptia reformy financovania sociálnych služieb, vypracovaná na základe Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti SR Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť v rámci reformy 1: Reforma integrácie a financovania dlhodobej sociálnej a zdravotnej starostlivosti, prinesie niekoľko zmien a mechanizmov financovania sociálnych služieb.

Reforma financovania sociálnych služieb sa zameriava na niekoľko kľúčových oblastí:

- **jednotný príspevok na odkázanosť** - tento príspevok nahradí súčasný peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby. Bude slúžiť na zabezpečenie pomoci pri starostlivosti o domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách, čím má zvýšiť flexibilitu a dostupnosť pomoci pre odkázaných ľudí.
- **zmena v adresnosti pomoci** – finančné príspevky pre opatrovateľov a poskytovateľov služieb nahradí podpora priamo osobám, ktoré starostlivosť potrebujú
- **princíp tzv. osobného rozpočtu** - osoba odkázaná na starostlivosť sama rozhodne o tom, či príspevok dá svojmu príbuznému na opatrovanie, terénnemu pracovníkovi alebo pobytovému zaradeniu.
- **ošetrovateľský paušál alebo poukaz na sociálne služby** – cieľom je zatriktívniť prácu opatrovateľov v teréne a posilniť lokálne služby

- **rozšírenie kapacít sociálnych zariadení** – pobytové služby sa rozšíria o 700 miest, ambulantly o 200 miest v rámci SR
- **zmena v povinnosti poskytovania finančného príspevku na prevádzku neverejnému poskytovateľovi** – obci vznikne povinnosť poskytovať finančný príspevok až vtedy, keď obec do 30 pracovných dní klienta neumiestní do zariadenia – verejného alebo neverejného
- **spolufinancovanie sociálnej služby zo strany samosprávy** – výška finančného príspevku určeného na poskytovanie sociálnej služby bude stanovená paušálne určenou výškou (20% z výdavkov pre sociálne služby v zariadení) a spôsobom valorizácie.
- **sprostredkovanie sociálnej služby a pomoci** – nový druh sociálnej služby, ktorá má prispieť k zvýšeniu informovanosti a prepájaniu služieb na komunitnej úrovni. Kompetenciu pri zabezpečovaní a financovaní tejto sociálnej služby budú mať obce.

Zásadnou zmenou je zavedenie **príspevku na pomoc pri odkázanosti (PPO)**. Na základe stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej osoby sa bude vyplácať mesačne a odkázaná osoba sa sama rozhodne, či ho použije na financovanie sociálnych služieb, dlhodobej starostlivosti vo vybraných zdravotníckych zariadeniach alebo neformálnu starostlivosť (opatrovanie doma). Príspevok bude vyplácaný tomu, kto osobu opatruje, nie samotnej opatrovanej osobe. Výška PPO bude odstupňovaná podľa stupňa odkázanosti (5-stupňový systém) a rozsahu pomoci, ktorú odkázaná osoba potrebuje (počet hodín denne).

Nový systém poskytovania príspevku má odstrániť nedostatky súčasného systému, zjednodušiť jeho čerpanie a umožniť väčšiu kontrolu nad využívaním finančných prostriedkov.

➤ **Poradne komplexnej pomoci**

Reformám v sociálnej oblasti predchádza zriadenie siete bezplatných poradní po celom Slovensku, ktoré vznikli v rámci národného projektu *Sieť odborného poradenstva*. Poradne vznikli 1. marca 2025 spojením bezplatných dlhových poradní a rodinných poradní v rámci Národného projektu. Hlavným cieľom národného projektu *Sieť odborného poradenstva* je posilniť vzťahy v rodine, medziľudské vzťahy a porozumenie medzi generáciami.

Jednotlivé Poradne komplexnej pomoci fungujú od 1. júla 2025 a poskytujú komplexné odborné poradenstvo v oblasti riešenia problémov s dlhmi, problémov v rodine, manželstve a medziľudských vzťahoch, a to aj so špecifickým zreteľom na rodiny s deťmi alebo osobami so zdravotným znevýhodnením.

Odborné činnosti poskytujú psychológovia, sociálni pracovníci, právnici, ekonómovia a iní odborníci. Odborná pomoc vrátane psychologického poradenstva sa poskytuje osobne, prostredníctvom telekomunikačných prostriedkov a v špecifických prípadoch aj v teréne.

Pre okres Liptovský Mikuláš je Poradňa komplexnej pomoci zriadená v budove Sociálnej poisťovne na Štúrovej ulici 34 v Liptovskom Mikuláši.

5. ZÁVER

Komunitný plán obce Jamník na obdobie rokov 2026 – 2031 je prioritne zameraný na podporu komunitného a rodinného života v obci, na podporu aktívneho starnutia, rozvoja terénnych sociálnych služieb a začleňovania osôb so zdravotným znevýhodnením do bežného života. Prostredníctvom navrhovaných opatrení a aktivít sa vytvárajú podmienky, ktoré majú za cieľ predchádzať zložitým sociálnym udalostiam, vyžadujúcich riešenia v rámci sociálnych služieb. Komunitný plán sociálnych služieb je strednodobý dokument, ktorý vytvára predpoklady pre plánovanie a časové zosúladenie rozvoja sociálnych služieb v obci a je otvoreným dokumentom, ktorý reaguje predovšetkým na potreby obyvateľov obce.

Dátum schválenia dokumentu obecným zastupiteľstvom: **23. januára 2026**

Číslo uznesenia: **7/1/2026**

6. PREHLÁDY

6.1 Prehľad použitých skratiek

CDR	Centrum pre deti a rodiny
DC	Denné centrum
DS	Denný stacionár
DSS	Domov sociálnych služieb
EÚ	Európska únia
E-VÚC	Portál vyššieho územného celku
ZOCHD	Chránená dielňa
CHP	Chránené pracovisko
JD	Jednota dôchodcov
KPSS	Komunitný plán sociálnych služieb
MD	Materská dovolenka
MOaPS	Miestna občianska a preventívna služba
MRK	Marginalizovaná rómska komunita
MŠ	Materská škola
MVO	Mimovládne organizácie
OČR	Ošetrovanie člena domácnosti
OPS	Opatrovateľská služba
OÚ	Obecný úrad
OZ	Obecné zastupiteľstvo
O.Z.	Občianske združenie
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PN	Pracovná neschopnosť
RD	Rodičovská dovolenka
SPRO HL	Spoločný program rozvoja obcí horného Liptova
SS	Sociálna služba
Stratégia CLLD	Stratégia komunitou vedeného rozvoja
SVI	Služba včasnej intervencie
ŠC	Špecifický cieľ
ŠKD	Školský klub detí
ŠZ	Špecializované zariadenie
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TSP	Terénna sociálna pomoc
UoZ	Uchádzač o zamestnanie
ÚPSVaR	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
VÚC	Vyšší územný celok
VZN	Všeobecne záväzné nariadenie
ZNB	Zariadenie núdzového bývania

ZO	Základná organizácia
ZOS	Zariadenie opatrovateľskej služby
ZpS	Zariadenie pre seniorov
ZpS SČK	Zariadenie pre seniorov Slovenský Červený Kríž
ZŠ	Základná škola
ZŤP	Zdravotne ťažko postihnutý
ŽSK	Žilinský samosprávny kraj

6.2 Prehľad platnej legislatívy a informačných zdrojov

Zákonom NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky (VÚC) došlo k preneseniu pôsobnosti na úseku sociálnej pomoci hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov.

Zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov

Zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v znení neskorších predpisov

Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálno právnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Stratégia CLLD, www.hornyliptov.sk

Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obcí Horného Liptova do roku 2030 (SPRO do roku 2030)

Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Žilinského samosprávneho kraja na roky 2024 - 2031

Územný plán Žilinského samosprávneho kraja

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja ŽSK pre roky 2021+

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 - 2030, <https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/narodne-priority-rozvoja-socialnych-sluzieb.html>

Žilinský samosprávny kraj, odbor sociálnych vecí, <https://www.zilinskazupa.sk/sk/samosprava/urad-zsk/odbor-socialnych-veci/>

Štatistický úrad Slovenskej republiky, <https://slovak.statistics.sk>

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, <https://www.upsvr.gov.sk/>

6.3 Prehľad spracovaných grafov a tabuliek

Tabuľka 1 Počet obyvateľov horného Liptova podľa vybraných vekových skupín.....	7
Tabuľka 2 Počet obyvateľov v obci Jamník 2014– 2024.....	9
Tabuľka 3 Pohyb obyvateľov v obci Jamník v rokoch 2014 – 2024	10
Tabuľka 4 Vekové zloženie obyvateľov obce Jamník v rokoch 2014 – 2024 v %	11
Tabuľka 5 Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci Jamník v rokoch 2006 – 2024	13
Tabuľka 6 Počet znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie v obci Jamník	13
Tabuľka 7 Sociálna infraštruktúra v okrese Liptovský Mikuláš.....	16
Tabuľka 8 Prehľad poskytovateľov sociálnych služieb v okrese Liptovský Mikuláš	16
Tabuľka 9 Zoznam chránených dielní (CHD) a chránených pracovísk (CHP) ku dňu 22. 1. 2025	22
Tabuľka 10 Podanie žiadosti o sociálnu službu, zdroj: MPSVaR SR.....	25
Tabuľka 11 SWOT analýza sociálnych služieb.....	27
Tabuľka 12 Prehľad cieľov a opatrení KPSS 2020 - 2025	32
Tabuľka 13 Prehľad realizácie aktivít a naplnenie cieľov KPSS 2020 - 2025.....	32
Tabuľka 14 Prehľad cieľov KPSS 2026 - 2031	34
Tabuľka 15 Špecifický cieľ 1.....	35
Tabuľka 16 Špecifický cieľ 2.....	36
Tabuľka 17 Špecifický cieľ 3.....	37
Tabuľka 18 Akčný plán KPSS 2026 - 2031.....	38
Tabuľka 19 Prehľad monitoringu a hodnotenia KPSS obce Jamník.....	40
Tabuľka 20 Merateľné ukazovatele KPSS 2026 - 2031	41
Graf 1 Vývoj počtu obyvateľov s trvalým pobytom v území horného Liptova, 2014 - 2024.....	7
Graf 2 Vývoj počtu obyvateľov horného Liptova podľa vybraných vekových skupín, 2014 – 2024.....	8
Graf 3 Grafické znázornenie počtu obyvateľov horného Liptova a vybraných vekových skupín, 2014-2024.....	8
Graf 4 Trvale bývajúce obyvateľstvo v obci Jamník podľa pohlavia	9
Graf 5 Vývoj počtu obyvateľov v obci Jamník 2014– 2024.....	9
Graf 6 Vývoj prírastkov obyvateľstva v obci Jamník v rokoch 2005 – 2024	11
Graf 7 Zloženie obyvateľov obce Jamník podľa vekových skupín v %.....	11
Graf 8 Veková štruktúra obyvateľstva obce Jamník k 31. 12. 2024	12
Graf 9 Vývoj nezamestnanosti v obci Jamník v rokoch 2005 – 2024	13
Graf 10 Schéma integrovanej posudkovej činnosti.....	24

7. PRÍLOHY

Dotazník použitý pre účely analýzy

Formulár na monitoring a hodnotenie merateľných ukazovateľov

Uznesenie OZ o schválení KPSS na roky 2026 - 2031